له فتحې وروسته د لوړو زده کړو وزارت د ۱۴۴۳هـ.ق
کال لاسته راوړنې

نشر:

د اطلاعاتو، نشراتو او عامه اړیکو ریاست

www.mohe.gov.af

www.facebook.com/moheaf

چاپ:

محرم الحرام ۱۴۴۴ - کابل - افغانستان

ترتیب:

د اطلاعاتو او نشراتو امریت

چاپځای:

د اطلاعاتو، نشراتو او عامه اړیکو ریاست د مطبعې امریت

ګڼه:

۳۰۰ نسخې

بسم الله الرحمن الرحیم

سریزه:

د جمهوریت له سقوط او اسلامي امارت له حاکمیت وروسته د ا.ا.ا په پرله‌پسې هڅو او هدایاتو د افغانستان نورو ادارو تر څنګ، د لوړو زده کړو وزارت هم خپل کارونه په منظم ډول پیل او په تېر یوه کال کې یې ډېرې لاسته راوړنې درلودې.

د لوړو زده کړو وزارت د مشرتابه په هڅو او غوره مدیریت سره، له فتحې وروسته د وړي په ۱۵مه نېټه ټول خصوصي تحصیلي بنسټونه د محصلینو پر مخ پرانیستل شول، خو د دولتي تحصیلي بنسټونو درسونه د بودیجې د کمښت، منظم سیسټم نشتوالي او د اختلاط د مخنیوي په پار د درسي چاپېریال برابرولو له امله د سلواغې په ۱۳مه د ګرمسېرو او د کب په ۷مه د سړدسېرو ولایتونو درسونه پیل شول.

د لوړو زده کړو وزارت وتوانېد چې په تېر یوه کال کې د خپلو عادي چارو تر څنګ، د ماسټرۍ او دوکتورا په کچه «افغان نړیوال پوهنتون» ایجاد کړي. یاد پوهنتون د طب، انجنیرۍ، شرعیاتو او کرنې په برخو کې څلور پوهنځي لري، چې د ماسټر او دوکتورا په کچه به افغاني ټولنې ته علمي او تخصصي کادرونه وړاندې کوي.

همدارنګه لوړو زده کړو وزارت د دیني جامعاتو او تخصصاتو چارو لوی ریاست رامنځته کړ، چې له مخې به یې د دیني علماء کرامو اسناد څېړل او طی مراحل کېږي او د لوړو زده کړو وزارت له لوري به معیاري، د باور وړ او منظم اسناد ورکول کېږي.

لـوړو زده کـړو وزارت پـه تېـر یـوه کـال کـې د تحصـیلي نصـاب د سمون، پراختیـا او معیـاري کېـدو لپـاره کلسـترونه دایـر کـړل، تـر څـو تحصـیلي نصـاب قـوي او د ټـولنې اړتیـاوو تـه ځـواب ویـونکي واوسي.

همدارنګـه پـه لـوړو زده کـړو وزارت کـې د هېـواد ټولـو تحصـیلي بنسـټونو د اسـنادو طـی مراحـل کـول لـه ځنـډ او خنـډ پرتـه پـه عـادي ډول مـنظم جریـان لـري او د لـوړو زده کـړو وزارت مشـرتابه تـل هڅـه کـوي، چـې د ګـران هېـواد ځـوان نسـل لـه دینـي او افغـاني ارزښـتونو سره سم د تحصیل په ګاڼه سنباله کړي.

په درنښت

د اطلاعاتو، نشراتو او عامه اړیکو ریاست

د لوړو زده کړو وزارت کلنۍ لاسته راوړنې

له فتحې وروسته د اسلامي امارت مشرانو او د لوړو زده کړو وزارت رهبرۍ له خوا مرکزي او ولايتي زونونو ته پلاوي واستول شول چې له ټولو تحصيلي بنسټونو څخه په سمه توګه د ساتنې او خونديتوب پلان جوړ او تطبيق کړي. الحمدلله د ترتيب شوي پلان له مخې ټاکل شوي پلاوي د مجاهدينو په مرسته وشو کولای چې له ټولو تحصيلي بنسټونو څخه ساتنه وکړي او د يادو بنسټونو ټول تجهيزات خوندي وساتي.

۱. د (۱۴۰۰) ه ش کال د زمري مياشتې په (۲۴) نېټه د مرکز (کابل) له فتحې سره سم د ا.ا.ا لوړو زده کړو اداري سيمه ايزو مسؤلينو د وزارت او تحصيلي بنسټونو ودانيو ته حاضر شول او د زمري په (۲۵) نېټه يې په يادو بنسټونو د چارو پيلولو لپاره اړين اقدامات تر سره کړل، چې په پايله کې په دې بريالي شول چې د وږي په (۶) نېټه ټولې اداري چارې په برياليتوب سره پيل کړي.
۲. د (۱۴۰۰) ه ش کال د وږي مياشتې په (۱۵) نېټه په مرکز او ولايتونو کې د خصوصي تحصيلي بنسټونو تدريسي چارې پيل شوې چې د دوه مياشتو په جريان کې نيمګړي سمسترونه بشپړ او د نويو سمسترونو لپاره د پام وړ شمېر

نــوي محصــلين جـــذب كـــړل، الحمـــد لله اوس مهـال ټـول دولتـي او خصوصـــــي تحصـــــيلي بنســـتونه پـــه معيــاري توګــه فعــال دي او هــيڅ داســې كــوم تحصــيلي بنســټ شــتون نــه لــري چــې تدريســي چــارې يــې د كــومې ســتونزې لــه كبله پر ټپه ولاړې وي.

٣. د (١۴٠٠) ه ش كــال د وږي پــه مياشـــت كــې لـــه خصوصـــي تحصـيلي بنسـتونو سـره سـم د دولتـي تحصـيلي بنسـتونو اداري چـارې هـم پيـل شـوې خـو تدريسـي چـارې يـې د بـوديجې نشـتون لـه كبلـه د لنـډې مـودې لپـاره وځنډېـدې چـې د ا.ا.ا د مشـرانو او د لــوړو زده كــړو وزارت د رهبــرۍ نــه ســتړي كيــدونكو هڅــو پــه پايلـه كـې د دلـوې مياشـتې پـه (١٣) نېټـه د هېـواد ګرمـو سـيمو كـې او همدارنګـه د كـب مياشـتې پـه (٧) نېټـه د هېـواد پـه سـړو سـيمو كـې تدريسـي چـارې پيـل شـوې، چـې د دوه مياشـتو پـه تــرڅ كــې نيمګــړي سمســترونه بشــپړ شــول د (١۴٠٠) ه ش كــال د كـانكور آزمـوينې پـايلې اعـلان شـوې او د نويـو محصـلينو د نـوم ليكنـې پروسـه پـه بريـاليتوب سـره بشـپړه شـوه. اوس مهـال د

دولتـــي تحصـــيلي بنســـتونو تدريســـي چـــارې د اړونـــدو تقنينـــي سندونو پر بنسټ په نورماله توګه دوام لري.

۴. لـــه فتحـــې وروســـته د طبـــي برخـــې اړونـــد د (Exit) آزموينـــه واخيســـتل شـــوه، د لـــوړو زده کـــړو وزارت اړونـــدو روغتونونـــو کـــې د اکمـــال تخصـــص آزموينـــه هـــم واخيســـتل شـــوه چـــې تقريبـــاً (۱۰۰) ډاکټـــران يـــې د اکمـــال تخصـــص پـــه برخـــه کـــې پـــه رســـمي رضاکارانه (ولنټيئر) بستونو کې جذب کړل.

۵. اوســـمهال د لـــوړو زده کـــړو وزارت ټـــولې چـــارې پـــه نورمالـــه توګـــه دوام لـــري، د دولتـــــي او خصوصـــــي تحصـــــيلي بنســـــتونو د فارغـــانو تحصـــيلي ســـندونه تائيـــد شـــول، د بيـــرون مـــرزي تحصـــيلي ســـندونو ارزيـــابي او معادلـــت اړونـــد پړاوونـــه بشـــپړ او همدارنګـــه د پوهنتونونـــو د کيفيـــت ارزونـــې، تدريســـي چـــارو څارنـــه، د علمـــي کـــادرونو او اداري کـــارکوونکو جـــذب، د علمـــي څېړنيـــز او ترفيعـــاتو، د بهرنيـــو بورســـونوچارې ، د مـــالي او تـــدارکاتي فعاليتونـــه او همدارنګـــه دې تـــه ورتـــه نـــورې ټـــولې چارې په عادي او چټک ډول سره جريان لري.

۶. اوس مهـــال پـــه ټولـــو دولتـــي او خصوصـــي تحصـــيلي بنســـتونو کـــې د اخـــتلاط مخنيـــوى شـــوى دى چـــې د اړونـــدو تقنينـــي ســـندونو ســـره ســـم، ځينـــو تحصـــيلي بنســـتونو کـــې د ښـــځينه او نارينـــه محصـــلينو ټـــولګي جـــلا شـــوي، پـــه ځينـــو تحصـــيلي بنســـتونو کـــې د تـــدريس وختونـــه او پـــه ځينـــو نـــورو تحصـــيلي بنســـتونو کـــې د

اونـــۍ پـــه تـــرڅ کـــې د تـــدریس ورځـــې مشـــخص شـــوي دي. الحمدلله دا لړۍ تر دې دمه په بریالیتوب سره دوام لري.

۷. د لـــوړو زده کـــړو وزارت د څـــارنې او ارزونـــې پـــه تـــرڅ کـــې د خیـالي او بـې اساسـه محصـلینو د تحصـیلي سـندونو د جعـل او تـذویر، اداري بیوروکراسـي او وظیفـوي غفلـت د مخنیـوي پـه موخـه، د پـام وړ ګټـور ګامونـه واخیسـتل او پـه دې برخـه کـې یـې لازم تصمیمونه او تدابیر ونیول.

۸. لـه فتحـې وروسـته د لـــوړو زده کـــړو وزارت رهبـــرۍ د بېلابېلـو تحصـیلي بنسـټونو اسـتادانو تـه بلنـه ورکـړه او د مختلفـو مسـلکي کلسـترونو پـه دایرولـو سـره د وړانـدیز شـویو طرحـو، اسـلامي، ملـي ارزښـتونو او نړیوالـو عصـري تحصـیلي معیـارونو پـه پـام کـې نیولـو سـره یـې پـه نصـاب کـې داسـې مضـامین، موضـوعات او مـوارد اضـافه کـړل چـې د هېـواد اوسـني او راتلـونکي ضـرورتونه پـوره کـړای شـي او هغـه برخـې ترینـه لـرې شـوې چـې د ځـوان نسـل پـه فکرونـو یـې منفـي اغیـزه درلـوده، بنـاءً همـدې سـتونزې تـه پـه کتـو سـره د ټولـو تحصـیلي دولتـي

او خصوصـــــــي بنســـتونو پوهنځيــو او ډيپـــــارټمنتونو کـــې د اســـلامي ثقافـــت مضـــمون حتمـــي او دايمـــي شو.

۹. د هېـــواد بشـــپړې فتحـــې وروســـته د ا.ا.ا د سرپرســـت مشـــرتابه لارښــوونې ســره ســم، د نــورو دولتــي ادارو تــر څنــګ د لــوړو زده کــړو وزارت هــم د بشــري ســرچينو پــه چوکــاټ کــې د يــوې باصــلاحيته تخنيکــي او مســلکي کمېټــې پــه ترتيبولــو ســره تشــکيلاتي جوړښــت تعــديل او نــوی کــړ، چــې پــه تعــديل شــوي تشــکيل کــې ځينــې بســتونه لــرې، ځينــې تعــديل، ځينــې انتقــال او ځينې نور هم د ضرورت پر بنسټ ايجاد شول.

۱۰. د دينـــي جامعـــاتو څخـــه د عـــالمي دورې او تخصصـــاتو د فارغـــانو د ســـندونو ارزونـــې، معادلـــت او د قـــانوني تحصـــيلي ســـندونو د ورکـــړې پـــه موخـــه لـــوړو زده کـــړو وزارت پـــه خپـــل چوکــاټ کــې د ديني جامعــاتو او تخصصــاتو چــارو لــوی رياســت رامنځتــه کــړ تــر څــو د هېــواد د هــرې برخــې علمــا او متخصصــين لــه خپلــو زده کــړو څخــه د شــته ســندونو پــر بنســت معيــاري او منــل شــوي ســندونه تــر لاســه کــړي. چــې يــاد رياســت پــه خپــل تشکيل کې درې نور رياستونه هم لري.

۱۱. د عالیقـــدر امیرالمـــومنین د ۱۴۴۳/۷/۱۲ نېټـــې (۲۵) ګڼـــه لیـــك فرمـــان پـــر بنســـټ د دینـــي جامعـــاتو او تخصصـــاتو چـــارو لـــوی ریاســـت ټـــولې چـــارې د لـــوړو زده کـــړو وزارت پـــورې مربـــوط شـــوې چـــې تـــر اوســـه پـــورې پـــه ســـمه توګـــه مـــخ پـــر وړانـــدې روانـــې دي.

۱۲. د لـــوړو زده کـــړو وزارت پـــه تشـــکیل کـــې د کارمنـــدانو خـــدماتي کـــارکوونکو او د تحصـــیلي بنســـټونو کارمنـــدانو، خـــدماتي کـــارکوونکو او محصـــلینو د دینـــي او اداري چـــارو د تنظـــیم او څـــارنې پـــه موخـــه د دعـــوت او ارشـــاد ریاســـت رامنځتـــه کـــړ چـــې پـــر هڅـــو یـــې تـــر دې دمـــه د ټولـــو یـــادو وګـــړو پـــه صـــورت او ســـیرت کـــې د پام وړ مثبت بدلونونه رامنځته شوي دي.

۱۳. د لـــوړو زده کـــړو وزارت د دې لپـــاره چـــې یـــو پرمختللـــی او پـــه ټولـــو علمـــي او نړیوالـــو معیـــارونو ســـمبال نصـــاب ولـــري، پـــه نـــوي تشـــکیل کـــې یـــې د نصـــاب پـــه نامـــه یـــو نـــوی ریاســـت ایجـــاد کـــړ چـــې ګـــڼ شـــمېر مســـلکي بســـتونه پکـــې شـــتون لـــري، د یـــاد ریاســـت تـــر چتـــر لانـــدې د تحصـــیلي نصـــاب عـــالي کمیســـیون هـــم فعالیـــت کـــوي چـــې د معتبـــرو پوهنتونونـــو اســـتادانو څخـــه جـــوړ شـــوی او د نصاب جوړولو د چارو د څارنې او کنټرول دنده پرغاړه لري.

۱۴. د لـــوړو زده کـــړو وزارت لـــه فتحـــې مخکـــې (۱۴۷۳۶) تشـــکیل درلـــوده چـــې کـــادري، اداري او خـــدماتي بســـتونه پـــه کـــې شـــامل وو. لـــه تعـــدیل او اصـــلاح وروســـته نومـــوړی تشـــکیل (۱۶۰۲۷) تـــه لـــوړ شـــوی دی چـــې د وزارت پـــه مرکـــز کـــې د زیـــات شـــویو

تشکیلاتو سربېره په مرکز کې د افغان نړیوال پوهنتون، دحضرت عبدالله بن مسعود (رضي الله عنه) جامعه او په کندهار کې د حضرت ابراهیم نخعي (رحمة الله علیه) جامعه پکې شامل دي.

۱۵. له فتحې وروسته د لوړو زده کړو وزارت ډېر کادري او اداري بستونه د ځینو لاملونو له کبله خالي وو چې د لوړو زده کړو وزارت د ښه مدیریت او هڅو په پایله کې یاد خالي بستونه د ځانګړیو علمي معیارونو، استعدادونو، مسلکي او تخنیکي تجربو په پام کې نیولو سره له هر ډول قومي، سمتي او ژبني تبعیض پرته ټولو هېواد والو ته د آزاد او شفاف رقابت له لارې د غړیتوب ترلاسه کولو لپاره زمینه چمتو شوه او په شرایطو برابر کادري او اداري وګړي پکې جذب شول.

۱۶. د لوړو وزارت په تشکیل کې د افغان نړیوال پوهنتون رامنځته شو.

۱۷. د اسلامي ثقافت په مضمون کې د دوه کریدیته اضافه کېدو له کبله د لوړو زده کړو وزارت له غوښتنې سره سم د اسلامي ثقافت په برخه کې استادانو لپاره د ا.ا.ا د مشرتابه له خوا (۶۵۸) بستونه منظور شول. چې د دولتي پوهنتونونو او تحصیلي مؤسسو د اړتیاوو پر بنسټ وویشل شو.

۱۸. له فتحې وروسته سربېره پر دې چې ټول بانکونه د بودیجې له کمښت سره مخ وو، د لوړو زده کړو وزارت موجوده رهبرۍ دې برخې ته خاص پاملرنه وکړه او په لنډ وخت کې د مالي

سیستم په رغولو سره یې وکولای شو چې د لوړو زده کړو وزارت د ټولو مرکزي ریاستونو کارکوونکو او د تحصیلي دولتي بنسټونو د استادانو او اداري کارکوونو معاشونه او امتیازات په سمه توګه اجراء کړي او په اداري کارونو کې د هر ډول خنډ څخه مخنیوی شوی.

۱۹. د لوړو زده کړو وزارت د ملکي لوړو زده کړو قانون او څه د پاڅه لس نافذ العمل مقررې او په لسګونو لایحې، کړنلارې (طرزالعملونه) او لارښودونه ترتیب شوي دي، چې په دې برخه کې د هېواد مسلکي، تخنیکي او تجربه لرونکو استادانو په ګډون سره بېلابیل کلسترونه دایر شول او د یادو استادانو د وړاندیزونو او غوښتنو په پام کې نیولو سره د تعدیل پروسه نهایي شوه او یاد تعدیل شوی قانون د منظورۍ په موخه اړوندو مقاماتو ته وړاندې شو.

۲۰. له فتحې مخکې په مجموعي توګه څه د پاسه څلور لکه (۴۰۰۰۰۰) تنه محصلین په (۳۹) دولتي او (۱۴۳) خصوصیتحصیلي بنسټونو کې په تحصیل بوخت وو. چې له فتحې وروسته (۴۰) دولتي او (۱۴۳) خصوصي تحصیلي بنسټونوکې څلور لکه لس زره (۴۱۰۰۰۰) محصلین په تحصیل بوخت دي. او سربېره پر دې چې ټول پخواني پوهنځي فعال دي یوازې په دولتي تحصیلي بنسټونو کې (۲۲) پوهنځي، (۶۰) ډیپارټمنټونه او (۱۵) د بېلابېلو ماسټرۍ برنامې ایجاد شوي دي، چې په ځینو کې محصلین

جذب شوي او په ځینې نورو کې به د راتلونکي کانکور له لارې محصلین جذب شي.

۲۱. د وزارت اړونده فعالیتونو کې د اسانتیاوو رامنځته کولو په موخه (۱۳) احکام (۲۸) فرمانونه اړوندو ادارو ته تکثیر او تعقیب شول چې د دې فعالیت په ترځ کې ټولې چارې تنظیم او ترتیب شوې.

۲۲. له نورو ادارو او دویمي واحدونو څخه د لوړو زده کړو وزارت ته د مراجعینو دري دیرش زره شپږ سوه نهه څلویښت (۳۳۶۴۹) سندونه رارسېدلي دي چې په ټاکلي وخت کې اجراء او مراجعینو ته سپارل شوي دي.

۲۳. د وزارت اړونده فعالیتونو کې د اسانتیاوو رامنځته کولو په موخه پنځه زره نهه سوه دوه پنځوس (**۵۹۵۲**) پوستي مراسلات اړوندو ادارو ته تکثیر او تعقیب شول چې د دې فعالیت په ترځ کې ټولې چارې تنظیم او ترتیب شوې.

۲۴. د دعوت او ارشاد ریاست له خوا د لوړو زده کړو دولتي او خصوصي تحصیلي بنسټونو محصلینو او کارمندانو ته د نبوي سیرت سره سم د ځان برابرولو، حجاب مراعتولو، اختلاط او تعصب له منځه وړلو او د افراط او تفریط څخه د ځان ساتلو په موخه د اسلامی احکامو له مخې اړین موضوعات وړاندې شول.

۲۵. د پوهنتونونو په لیلیو کې د (۲) دیني مجلسونو په دایرولو سره محصلینو او کارمندانو ته د نبوي سیرت سره سم د

ځـان برابرولـو، حجـاب مراعتولـو، اخـتلاط او تعصـب لـه منځـه وړلـو او د افـراط او تفـريط څخـه د ځـان سـاتلو پـه موخـه د اسلامی احکامو له مخې اړين موضوعات وړاندې شول.

۲۶. د لـوړو زده کـړو وزارت د مرکـزي رياسـتونو ټولـو کـارکوونکو ته د ديني مسايلو په اړه مهم موضوعات وړاندې شول.

۲۷. د علـي آبـاد او ميونـد تدريسـي روغتونونـو ټولـو کـارکوونکو او مراجعينـو تـه د پيغمبر(صـلی الله عليـه وسـلم) لـه سـيرت سـره سـم د حجـاب مراعتولـو، لـه مراجعينـو سـره د ښـه چلنـد او لـه تعصـب څخـه د ځـان سـاتلو پـه اړه مهـم موضـوعات وړانـدې شول.

۲۸. د وزارت پـه کچـه (۱۸۳۳) مرسـتيال او درسـي کتابونـه، (۱۲) پـلان شـوې اونييـز پـاڼې، (۳۰۰۰) مختلـف اداري کتابونـه، (۷۶۰۰۰) فـورمې او مکتوبونـه، (۱۵۰۰۰) دوسـيې، (۱۰۰۰) بروشـرونه او (۳۰۰) تقنينـي سـندونه چـاپ او تکثيرشوي دي.

۲۹. (۱۰۹) تنـه عـالی رتبـه مقامات،معـاونين، رئيسـان او علمـي کادرونـه بهرنيـو هېوادونـو تـه پـه علمـي او تحقيقـي ورکشـاپونو او سـيمينارونو کـې د ګـډون پـه موخـه سـفرکړی دی او همدارنګـه سرپرسـت وزيـر صـاحب پـه تحصـيلي برخـه کـې د ځينـو سـتونزو رفـع کولـو پـه پـار د ترکيـې هېـواد تـه سفر وکـړ او چې د پام وړ لاسته راوړنې يې درلودې.

۳۰. د آزاد بورسونو له لارې دوه تنه ښځینه نوماندانې همدارنګه ۲۱ تنه نارینه نوماندان د لیسانس برنامې لپاره د (هند، ترکیه او قزاقستان) هېوادونو او همدارنګه د آزاد بورسونو له لارې (۳۳) تنه نارینه نوماندان د لیسانس برنامې لپاره د (هندوستان، عربستان سعودي او قزاقستان) هېوادونو ته د لوړو زده کړو تر لاسه کولو لپاره معرفي شول.

۳۱. د مالیزیا په هېواد کې د (۲۴) تنه استادانو تحصیلي مصرف چې د ماسترۍ او دوکتورا په برنامو کې په تحصیل بوخت دي، د دولت له بودیجې څخه اجراء شو.

۳۲. د (هندوستان، ایران، جاپان، چین، کاناډا، امریکا او عربستان سعودي) په شمول له (۲۴) بهرنیو هېوادونو څخه د ماسترۍ په برخه کې (۲۲۴) بورسونه او د دوکتورا په برخه کې (۱۶۹) بورسونه چې ټولټال (۳۹۳) بورسونه دي تر لاسه شوي او په شرایطو برابر وګړي ورته استول شوي دي.

۳۳. د مالیزیا او هندوستان محصلینو (۱۲۸) راپورونه او همدارنګه د دولتي ځانګو د (۴۳۴) تنو استادانو او کارکوونکو راپورونه چې له اړوندو هېوادونو څخه رارسېدلي وو، اړوند پړاوونه یې په بشپړه توګه تر سره شول.

۳۴. د دولتي ځانګو د (۴۳۴) تنو استادانو او کارکوونکو راپورونه چې له اړوندو هېوادونو څخه رارسېدلي وو اړوند پړاوونه یې په بشپړه توګه تر سره شول.

۳۵. د دولتـــي لـــوړو زده کـــړو تحصـــيلي بنســـتونو اړونـــد (۵۶۰) علمي کادرونو بېلابېلو علمي رتبو ته ترفيع وکړه.

۳۶. د دولتـي لـوړو زده کـړو تحصـيلي بنسـتونو اړونـد د ماسـترۍ او دوکتـورا تيـزس لـه مخـې د (۱۱۷) تنـه علمـي کـادرونو علمـي رتبه تثبيت شوه.

۳۷. د دولتـــي لـــوړو زده کـــړو تحصـــيلي بنســـتونو اړونـــد (۵۲) تنـــه علمـــي کـــادرونو د ماســـترۍ او دوکتـــورا تيـــزس لـــه مخـــې علمـــي رتبه تر لاسه کړه.

۳۸. د لـوړو زده کـړو دولتـي او خصوصـي تحصـيلي بنسـتونو اړونـد د (۳۹۷) کـادري غـړو د ګومـارنې سـندونو اړونـد پـړاوونـه بشـپړ شول.

۳۹. د دولتـــي تحصـــيلي بنســـتونو ډيپـــارټمنونو کـــې د (۲۰۲) تنـــو آمرينو د ګومارنې اړوند پړاوونه تر سره شول.

۴۰. د (۳۰) اکاډميـــک بســـتونو د دوســـيو اړونـــد پړاوونـــه تـــر ســـره شول.

۴۱. د دولتـــي تحصـــيلي بنســـتونو د تبـــديلۍ اړونـــد (۵۰) دوســـيې بشپړې شوې.

۴۲. د لـــوړو زده کـــړو وزارت د (۲۰) مرکـــزي رياســـتونو تشـــکيلاتې جوړښـت د اړونـده کمېټـې لـه خـوا لـه بيـاکتلو وروسـته نهـايي او اړوندو رياستونو ته تکثير شو.

۴۳. پـــه دويمـــي مرکـــزي او ولايتـــي واحـــدونو کـــې د (۳۱۷) تنـــو کـــارکوونکو د ګومـــارنې لـــړۍ د رياســـتونو پـــه وړانـــديز او د

وزارت سرپرست مقام د هدایت پر بنسټ ترسره او نهایي شوه.

۴۴. د (۳۲) پروژو تدارکاتي مواردو اړوند تفاهم لیکونه لاسلیك شو.

۴۵. له فتحې وروسته د پلان، پالیسۍ او تقنین ریاست له خوا د نظر غوښتنې فورمو پر بنسټ له دویمي تحصیلي بنسټونو څخه د لوړو زده کړو ملکي قانون او (۱۲) ګونو مقررو په اړه راټول شوي نظرونه د (ملکي بورسونو تنظیمولو مقرره، د علمي کادرونو د حقوق او امتیازاتو مقرره) د املاکو د تبادلې په مقرره کې او د اکاډمیکو کارمندانو د معاشونو او امتیازاتو تنظیمولو په برخه کې ترتیب او ځای پر ځای شو.

۴۶. له فتحې وروسته د پلان، پالیسۍ او تقنین ریاست له خوا د لوړو زده کړو وزارت ملکي قانون د بیا کتنې پروسه پیل او د بیا کتنې په موخه کمېټې ته وسپارل شوه.

۴۷. د لوړو زده کړو وزارت (۱۴۰۱) مالي کال په تشکیل کې د (۱۱۶) کمیت په لرلو سره د عالي شورا په منظورۍ (۴) پوهنځي او (۲۲) ډیپارټمنټونه ایجاد شول.

۴۸. د (۱۴۰۱) مالي کال په تشکیل کې د افغان نړیوال پوهنتون د (طب، انجینرۍ،شرعیات او زراعت) په څلورو

پوهنځیو کې د (۱۹۳) بستونو په لرلو د ماسترۍ (۹) برنامې او د دوکتورا (۶) برنامې رامنځته شوې.

۴۹. د وزارت په مرکز او ولایتي واحدونو کې (۲۶۵) تنه کارکوونکي چې حضوري شتون یې نه درلوده منفك شول.

۵۰. د وزارت په مرکز او ولایتي تحصیلي بنسټونو کې د (۳۲۰) تنه کارکونکي ارزیابي شول او نومونه یې د سوانح په دفتر کې ثبت شول.

۵۱. له فتحې وروسته د (۱۴۰۰) مالي کال د مرکزي ریاستونو شپږ میاشتنی، کلنی او همدارنګه د جدي، دلوه، حوت، میاشتو راپورونه تحلیل، توحید او په پښتو او دري ژبو کې د چارو اداري سرپرست لوی ریاست سره په ټاکلي وخت کې شریك شول.

۵۲. له فتحې وروسته د (۱۴۰۱) مالي کال د مرکزي ریاستونو اړوند د حمل، ثور، جوزا او لومړۍ ربعې راپورونه راټول، تحلیل، توحید او په پښتو او دري ژبو

کې د چارو اداري سرپرست لوی ریاست سره په تاکلي وخت کې شریك شول.

۵۳. له فتحې وروسته د دولتي او خصوصي تحصیلي بنسټونو (۲۴) ستراتیژیك پلانونه تر بیا کتلو وروسته نهایي شول.

۵۴. له فتحې وروسته د (۱۴۰۰) مالي کال د دولتي او خصوصي تحصیلي بنسټونو (۳۰) کلني راپورونه تر بیا کتلو وروسته نهایي شول.

۵۵. له فتحې وروسته د راپورونو وړاندې کولو او د ستراتیژیك پلانونو ترتیبولو په اړه د ترتیب شویو فارمتونو او لارښودونو پر بنسټ د مرکز او شرق په زون کې د پوهاوي (۲) ښوونیز ورکشاپونه دایر کړ چې د دې ورکشاپ په ترځ کې د (۱۷) دولتي

او (۸۵) خصوصي تحصيلي بنسټونو استازو ګډون کړی وو او ټولو بشپړ معلومات ترلاسه کړل.

۵۶. د کارموندنې او بیکارۍ کمولو په پار یوه ټولنیزه طرحه ترتیب شوې، د کار او ټولنیزو چارو وزارت ته استول شوې ده.

۵۷. د (۳۹) دولتي تحصيلي بنسټونو څخه د (۶۲۶۱) تنه استادانو، د ليسانس دورې د (۱۹۶۹۰۶) تنه محصلينو، د ماسترۍ دورې د (۲۶۲۱) تنه محصلينو، د دوکتورا دورې (۲۰) تنو محصلينو او همدارنګه د (۷۱۱۳) تنه خدماتي کارکوونکو احصائيه په منظمه توګه تر راټولولو وروسته په ترتيب شوي ډيتابس کې ثبت شوې ده.

۵۸. د (۱۴۰) خصوصي تحصيلي بنسټونو څخه د لس زره يو سلو نهه شپيته (۱۰۱۶۹) استادانو، د ليسانس دورې، د يو لکو يو پنځوس زره نهه سوه اته ديرش (۱۵۱۹۳۸) تنه محصلينو، د ماسترۍ دورې، يو زرو شپږ سوه او نهه اتيا د (۱۶۸۹) تنه محصلينو او همدارنګه د څلور زره دري سوه (۴۳۰۰) تنه خدماتي کارکوونکو احصائيه په منظمه توګه تر راټولولو وروسته په ترتيب شوي ډيتابس کې ثبت شوې ده.

۵۹. د ګوګل فورم له لارې د ټولو تحصيلي خصوصي بنسټونو بشپړ شهرت راټول او په ځانګړي ډيتابس کې ثبت شو.

۶۰. د (۴۲) خصوصي لوړو زده کړو بنسټونو پوهنځي و ارزول شول.

۶۱. د ژمي ژبې د مهارتونو د روزني پروګرامونه او د کمپيوټر د روزني کورسونه د کابل د ښوونې او روزني او د کابل مرکزي پوهنتون په همکارۍ ترسره شول.

۶۲. د (کابل پولي تخنيك پوهنتون، ننګرهار پوهنتون، جوزجان او کندز پوهنتون) دولتي تحصيلي بنسټونو کې ورزشي سيالۍ تر سره شوې.

۶۳. د ستاژ دورې لپاره بېلابېلو ادارو ته (۶۵) تنه معرفي شول.

۶۴. د نوښتګرو محصلينو د تشويق او ستاينې په موخه يو ځانګړی پروګرام په برياليتوب سره داير او تر سره شو.

۶۵. په دولتي تحصيلي بنسټونو کې د (۱۵) تحصيلي پروګرامونو او د فوق ليسانس (۱۱) تحصيلي پروګرامونو څارنه او ارزونه تر سره شوه.

۶۶. په خصوصي تحصيلي بنسټونو کې د دولتي تحصيلي بنسټونو د (۶) کلسترونو پلې کولو څخه څارنه او ارزونه وشوه.

۶۷. د بهرنیو سندونو ارزونې او معادلت ریاست له خوا د لیسانس، ماسترۍ او دوکتورا په کچه د (۴۳۴) تحصیلي سندونو او نیمګړو سندونو معادلت ارزیابي شوو او تر ارزیابي وروسته تائید او ثبت شول.

۶۸. له تحول وروسته د لوړو زده کړو وزارت په کچه د اکسس پواینټ (Access Point) سیستم په بشپړه توګه نصب او فعال کړ چې د انلاین انټرنیټ له لارې د ادارو ټول پرنټرونه سره وصل شول او د دې سیستم څخه په کار اخیستلو سره د وزارت په اداري چارو کې د پام وړ چټکتیا رامنځته شو.

۶۹. د لوړو زده کړو وزارت په کچه د سرور روم (Server Room) سیستم د ډیزاین او طرحې پروژه هم بشپړه شوه چې فعلاً په وزارت کې دننه شتون لري.

۷۰. لوړو زده کړو وزارت کې دننه د ډومین یوزر (Domain User) سیستم رامنځته شو چې په دې سیستم کې هر کارمند ته جلا اکاونټ (Account) ترتیب شوی تر څو د وصل شویو پرنټرونو کار کنټرول او مدیریت کړي.

۷۱. د (HEMIS) سیستم چې مخکې د امازون په سرور کې فعال وو او د امریکایي شرکتونو له خوا کنټرول کېده، د ا.ا.ا له فتحې وروسته یاد سیستم د معلوماتي ټکنالوژۍ تخنیکي ټیم په هڅو د وزارت په سرور کې هاسټ او بشپړ کنټرول یې

د لـوړو زده کـړو وزارت پـه واك کـې شـو، چـې د دې سیسـتم پـه فعـالولو سـره اوس د لـوړو زده کـړو وزارت کـولای شـي چـې د تحصـیلي بنسـټونو د آزمـوینې پروسـه لـه پیـل څخـه د دیپلـوم تـر توزیـع کولـو پـورې د ټولـو سمسـترونو او آزمـوینې اړونـد پړاوونـه په همدې سیستم کې ثبت او کنټرول کړي.

۷۲. د افغانســـتان تحقیقـــاتي او تحصـــیلي شـــبکې (AfgREN) آمریـت او د وزارت سـرور روم تـر مـنځ د نـوري فـایبر چـې لـه تیـر کـــال راپـــه دیخـــوا غیـــر فعـــال وو، الحمـــدلله د معلومـــاتي ټکنـالوژۍ ریاسـت د افغانسـتان تحقیقـاتي او تحصـیلي شـبکې (AfgREN) آمریـــت تخنیکـــي کارمنـــدانو وشـــوکولای چـــې یـــاد شوی لینك دوباره فعال کړي.

۷۳. د افغـان نړیـوال پوهنتـون داخلـي شـبکه یـا (Local Network) کـوم چـې د تیـر نظـام لـه طرفـه پـه بشـپړه توګـه تخریـب شـوی وو،الحمـدلله د معلومـاتي ټکنـالوژۍ ریاسـت پـه هڅـو دوبـاره فعـال او کـار اخسـتني تـه وسـپارل شـو او همدارنګـه ټـول پوهنتون ته کمپیوټر لب چمتو او فعال شو .

۷۴. د تیـر نظـام د وزارت اداري کـارکوونکو ټـول رسـمي ایمیلونـه (Google G-Suite) تـه انتقـال کـړي وو چـې د هغـې کنتـرول او اختیـار د نومـوړي شـرکت پـه لاس کـې وو. د اسـلامي امـارت د راتـګ سره سم بلاك او قطع شو نو هغه ټول ایمیلونـه د بیرتـه تـر لاسـه کولـو لپـاره (C-Panel) تـه انتقـال شـول. داچـې یـاد

سیستم زمونږ په اختیار کې واوسي پر همدې اساس مو د (C-Panel) لپاره رسمي جواز هم تر لاسه کړ.

۷۵. د لوړو زده کړو وزارت لپاره (155-MB)انټرنیټ او د افغانستان (۴۲) تحصیلي بنسټونو، د دیني جامعاتو او تخصصاتو، د عبدالله بن مسعود جامعه ریاستونو ته انټرنیټ وصل شو او همدارنګه د لوړو زده کړو وزارت مرکزي ریاستونو او د دیني جامعاتو او تخصصاتو لوی ریاست لپاره معلوماتي (mi) سیستم ترتیب شو.

۷۶. د افغانستان(۲۷) دولتي پوهنتونو ته د ویب مېل سیستم چمتو شو.

۷۷. د ژباړې موضوع ثبتولو په پار د علمي کادرونو د (۱۰۰) پروپوزلونو دخیرلو او ثبتولو اړوند پړاوونه بشپړ او تر سره شول.

۷۸. د بست، هلمند ، التقوا او سلام لوړو زده کړو بنسټونو (۴) علمي تحقیقي او (۶) علمي ملي مجلې رامنځته شوې.

۷۹. د (۳۱۱) پروپوزلونو اړوند پړاوونه په بشپړه توګه تر سره شول.

۸۰. د پلټنې ریاست له خوا د یو پنځوس میلونه، دري سوه او نهه اویا لکه نهه سوه پنځه اویا افغانیو (۵۱۳۷۹۹۷۵) افغانیو له جملې څخه پنځلس میلونه، اته سوه نهه دیرش لکه دري سوه اته اتیا افغانۍ (۱۵۸۳۹۳۸۸) افغانۍ تصفیه شوې او د پاتې افغانیو د پلټنې او تصفیه کولو بهیر جریان لري.

۸۱. د لوړو زده کړو وزارت اړوند ټول دولتي او خصوصي تحصیلي بنسټونو کې غیر قانوني اجراآت او فعالیتونه په ګوته شول او د جعلي تحصیلي سندونو اجراء کولو څخه مخنیوی وشو.

۸۲. د لوړو زده کړو وزارت اړوند ټول دولتي توکي او وسایل د معتمدینو په جمع کې قید شول او له دولتي شتمنیو څخه په شخصي توګه د کارولو مخنیوی وشو.

۸۳. د پلټنې معیارونو سره سم د لوړو زده کړو وزارت د (۲) مرکزي ریاستونو، د (۱۹) دولتي او (۳۸) خصوصي تحصیلي بنسټونو پلټنه په بشپړه توګه تر سره شوه چې ترتیب شوی راپور یې د وزارت سرپرست مقام سره شریك شوی دی.

۸۴. د دولتي او خصوصي تحصیلي بنسټونو تر لاسه شوي نصابونه بررسي شوي او د اصلاح په موخه یې لازم اقدامات تر سره شوي دي.

۸۵. د تفتیش ریاست له خوا د (۱۲۵) تحصیلي بنسټونو خاص موضوعات بررسي شول.

۸۶. په دولتي پوهنتونونو (کابل، پولی تخنیك، کابل ښوونه او روزنه، د افغانستان د کرنیزو علومو او ټکنالوژۍ ملي پوهنتون، هرات او ننګرهار) کې د ماسټرۍ (۱۵) برنامې ایجاد شوې.

۸۷. د (کاتب او سلام) په خصوصي پوهنتونونو کې (۳) د ماسټرۍ برنامې ایجاد شوې.

۸۸. د (۹) ماسترۍ برنامو اړوند پړاوونه بشپړ او نهايي شول.
۸۹. په کابل پوهنتون کې د حيواني علومو پوهنځي او د (څارويو نسل پالنه، د چرګانو نسل پالنه، د څارويو تغذيه، جنين او نسل پالنې) په برخه کې (۴) ډیپارټمنټونه رامنځته شول.
۹۰. د اسلامي امارت په نظام کې ټول را ټول شوي (۱۲۸۹) تحصيلي سندونه طی مراحل شوي دي .
۹۱. د ليسانس، ماسترۍ او دوکتورا په کچه د (۴۳۴) تحصيلي سندونو او نيمګړو سندونو معادلت ارزيابي او تائيد شوی دی.
۹۲. د خصوصي تحصيلي بنسټونو د (۱۴۰۱) مالي کال د فراغت او د پايلو سمستروار کتابونه لاتر اوسه دې ادارې ته رالېږل شوي نه دي. مګر د تيرو کلونو د سمستروار نتايجو (۲۰۳۶) کتابونه راټول او د فراغت (۱۰۳) کتابونه له نتايجو سره تطبيق شول.
۹۳. له بهرنيو بورسونو څخه فارغ شوي دولتي کارکوونکي چې هېواد ته راستانه شوي وو، اړوندو ادارو ته د دندې تر لاسه کولو لپاره معرفي شول.
۹۴. د ديني جامعاتو او تخصصاتو چارو لوی رياست کارکوونکو لپاره د ټريننګ ډيټابس ترتيب او وړاندې شو.
۹۵. د ځنډېدلو او نيمه کاره (ميدان وردك، غزني، زابل، هلمند، کندهار، هرات او ننګرهار) زيربنايي کارونه تر سره شول.

۹۶. د عبدالله بن مسعود (رضی الله عنه) د دیني سندونو ارزونې ریاست اړوند تعمیر ترمیمولو لپاره د حفظ او مراقبت له بودیجې څخه (۲۴) میلیونه افغانۍ بودیجه تعیین شوه.

۹۷. د ا.ا.ا د ریاست الوزارء د حکم پر بنسټ د عبدالله بن مسعود (رضی الله عنه) د جامعې (۲) بلاکونه بیا ورغول شو.

۹۸. ملت ته د دیني جامعاتو او تخصصاتو او همدارنګه د دې ریاست تر اثر لاندې دنورو ریاستونو د کړنو اوفعالیتونو په هکله د پوهاوي او معلوماتو وړاندې کولو په موخه د اړوند ریاست د رهبرۍ غړو یو پلاوي د هېواد بېلابېلو زونونو ته سفر وکړ.

د لوړو زده کړو وزارت سرپرست وزیر صاحب سفرونه او له بهرنیو اشخاصو سره ناستې

افغانستان کې د سرپرست وزیر صاحب ناسته د ترکیې له سفیر سره:

- د لوړو زده کړو وزارت سرپرست وزیر الحاج مولوي عبدالباقي حقاني د ناستې په ترڅ کې د پوهنتونونو بیا پرانیستلو، د پخوانیو ستونزو حلولو او د لیلیو او نورو لګښتونو د اجراء کولو په هکله د ترکیې هېواد سرپرست سفیر سره معلومات شریک کړل او همدارنګه د کادري پوهنځیو رامنځته کولو، د کتابتونونو غني کولو او د ښځینه محصلینو د ټرانسپورټ په برخه کې ترینه د همکارۍ غوښتنه وکړه.
- د ترکیې هېواد سرپرست سفیر د یادو موضوعاتوڅخه خوښي څرګنده کړه او په هره برخه کې یې د همکارۍ ژمنه وکړه او تر څنګ یې له سرپرست وزیر صاحب څخه د ترکیې د معارف او د افغانستان د پوهنې وزارت ترمنځ په تفاهم لیك کې د ځینو ستونزو حلولو په برخه کې د همکارۍ غوښتنه وکړه.

- د ترکيې سرپرست سفير وويل، چې د تحصيلاتو اداري د انلاين زده کړو په هکله موافقه شوې ده او دا چې کوم پوهنتونونه، کوم پوهنځي او څومره محصلين په دې برخه کې شامیلیږي باید ژر تر ژره راوپيژندل شي، ترڅو د انلاين زده کړو چارې وخت سره سمې پيل شي او زيا ته يې کړه چې د ترکيي ژبې زده کړې چې په کومو پوهنتونونو کې په چټکۍ سره روانې دي د دې پوهنتونونو اړوند لګښتونه او د استادانو معاشونه يې اجراء شوي دي او همدارنګه په نورو پوهنتونونو کې د ترکې ژبې اړوند د ډيپارټمنونو رامنځته کولو او په انګليسي کتابونو د کتابتونونو غني کولو په هکله هم خبرې اترې وشوي.
- د لوړو زده کړو وزارت سرپرست وزير الحاج مولوي عبدالباقي حقاني د ناستې په ترڅ کې د ترکيې هېواد (YTB) د نړيوالو بورسونو د رياست معاون ته وويل، چې هيڅ کوم بهرنی هېواد نشي کولی چې په مستقيم ډول له کانکور څخه بريالي کانديدانو ته بورسونه ورکړي بلکه ټول بورسونه به د لوړو زده کړو وزارت له لوري طی مراحل کېږي، چې کوم هېواد ته په کومو برخو کې کوم کسان واستوي.
- د ترکيې هېواد (YTB) د نړيوالو بورسونو د رياست معاون وويل، چې زمونږ د هېواد د اصولو له مخې د بورسونو په توزيع کولو کې هيڅ بل هېواد ته د ټاکنې صلاحيت نه ورکول کېږي، خو له افغانستان هېواد سره زمونږ د ښو او نيکو اړيکو له کبله د دې امتياز ترڅنګ دا صلاحيت هم ورکوو، چې خپل کانديدان رامعرفي کړي.

پاکستان هېواد ته د سرپرست وزیر صاحب سفر:

- د لوړو زده کړو وزارت سرپرست وزیر پاکستان هېواد ته د سفر په ترڅ کې د پاکستان ولسمشر، د ښوونې او روزنې وزیر، د لوړو زده کړو مسؤلینو، د ملي نصاب ادارې، اداري مسؤلینو، د پوهنتونونو استازو، افغان محصلینو او افغانستان لپاره د پاکستان ځانګړي استازي صادق خان سره ناستې وکړې، چې د یاد سفر په ترڅ کې یې ښې لاسته راوړنې لکه: په تحصیلي برخه کې د دواړو هېوادونو تر منځ همکاري او د تل پاتې اړیکو ټینګول. د افغان محصلینو لپاره د ویزې د مودې او د بورسونو شمېر زیاتولو او په سرحدونو باندې د افغان محصلینو لپاره د تګ راتګ پر مهال د اسانتیاوو رامنځته کول. او همدارنګه په افغانستان کې د علامه اقبال پوهنتون د ځانګړې پرانیستل، چې دا ځانګه به افغان محصلینو ته په دریو برخو کې حضوري او انلاین زده کړیز خدمتونه وړاندې کوي، خبرې اترې وکړې، چې په ټوله کې د پاکستان هېواد له خوا د افغانستان د تحصیلي بنستونو د پرمختګ په برخه کې د هر ډول همکارۍ او مرستې ژمنه وشوه.

د چاپان هېواد سفیر سره د سرپرست وزیر صاحب ناسته:

- د لوړو زده کړو وزارت سرپرست وزیر الحاج مولوي عبدالباقي حقاني د جاپان هېواد له سفیر سره له فتحې وروسته ځینې اړین موضوعات لکه: د ټولو دولتي مامورینو او استادانو درې میاشتني معاشونو اجراء کول، عمومي عفوه اعلانول، د ټول هېواد ځاني او مالي شتمنیو خوندي ساتل، په ټول هېواد کې د امن او ثبات راوستلو په هکله معلومات شریك کړل.
- د جاپان سفیر د دې موضوعاتو ستاینه وکړه او تر څنګ یې د بیان آزادي، د ښځینه ښوونځیو پرانیستل، د اداري فساد له منځه وړل او د ټول شموله حکومت رامنځته کولو په اړه خبرې اترې وکړې او زیاته یې کړه، که چېرې یاد موضوعات پلي شي نو سربېره پر دې چې جاپان هېواد به په هره برخه کې مرسته وکړي نړیواله ټولنه به هم د همکارۍ او مرستې په موخه رامخته شي.
- سرپرست سرپرست وزیر صاحب د جاپان هېواد د سفیر د وړاندیزونو په ځواب کې وویل، چې د ا.ا.ا حکومت ټول شموله دی؛ خو ستونزه

دا ده چې د بهرنیو رسنیو له خوا په نا سمه توګه تعریف شوی دی حال دا چې د هر قوم او قشــر خلك پکې شــتون او ونډه لري او زیاته یې کړه، چې د ا. ا. ا د رســمیت پېژندنې په تړاومو ټول شـرایط پوره کړې دي، خو له بده مرغه امریکا د اصــولو له مخې نه بلکه د زور له لارې خنډونه رامنځته کوي، چې دا ډول کړنې له افغانســـتان پرته د نورو هېوادونو په ګټه هم نه دي.

په پای کې سـرپرسـت وزیر صـاحب د جاپان هېواد سـفیر ته د بیا راتلو بلنه ورکړه او مقابل لوري هم د بیا راتلو ژمنه وکړه.

قطر هېواد د معاون او سفیر سره د سرپرست وزیر صاحب لیدنه:

- د لــوړو زده کــړو وزارت سرپرست وزیر الــحــاج مــولــوي عبدالباقي حقاني د قطر هېواد له معاون او ســفیر ســره د ناســتې په ترڅ کې د قطر هېواد له نیکو اړیکو او همکاریو څخه ســتاینه وکړه. او د دې تر څنګ یې د تحصــیلي بنســټونو په برخه کې د ښــه والي او پرمختګ لپاره د همکارۍ غوښــتنه وکړه. د قطر هېواد معاون او ســفیر په دې برخو کې ژمنه وکړه، چې ستاسو د اړتیاوو لیست به له مشـرانو سـره شریك کړو او په تعقیبولو کې به یې پوره پوره همکاري وکړو.

ازبکستان هېواد ته د لوړو زده کړو سرپرست وزیر صاحب چارواکو سفر:

- ازبکستان ته د ا.ا.ا د لوړ پوړي پلاوي سفر وشو او د یاد هېواد د منځنیو او لوړو زده کړو له وزیر سره د ا.ا.ا د لوړو زده کړو سرپرست وزیر او ورسره ټیم لیدنه وشوه.
- د ازبکستان د لوړو او منځنیو مسلکي زده کړو له وزیرعبدالقادر تاشکلوف سره د ناستې په ترځ کې په دوه اړخیزو تحصیلي مرستو سربېره د ازبکستان په پوهنتونونو کې د افغان محصلانو په ستونزو خبرې اترې وشوې او افغان پلاوي ته په دې برخه کې د هر ډول اسانتیاوو برابرولو او همکارۍ کولو په هکله ډاډ ورکړل شو. دوی زیاته کړه، چې هغه افغان محصلین چې په (ترمذ) علمي مرکز او نورو ازبک پوهنتونونو کې په ځانګړي تخفیف سره د اسلامي امارت په لګښت زده کړې کوي، د مالیې وزارت تر سیستم فعالولو پورې له فیس او لګښت پرته به خپلو زده کړو ته پرته له کوم خنډ څخه دوام ورکړي.

افغانستان لپاره د ملګرو ملتونو د بشري حقوقو ځانګړي استازي سره د سرپرست وزیر صاحب ناسته:

- د لوړو زده کړو وزارت سرپرست وزیر الحاج مولوي عبدالباقي حقاني د سره صلیب ځانګړي استازي (ریچارډ) سره ناسته وکړه چې د دې اړینې ناستې په ترڅ کې سرپرست وزیر صاحب ریچارډ ته د افغاني ټولنې او تحصیلي برخو په اړه اغیزمن معلومات وړاندې کړل.
- (ریچارډ) غوښتل یو ښه راپور د افغانستان په اړه جوړ کړي، نو د وزیر صاحب له خوا ورسره د لاندې موضوعاتو په هکله لکه: د بودیجې کمښت، د پیسو کنګلېدل او همدارنګه د لوړو زده کړو تحصیلي بنسټونو پیلول، د غیر مختلط تحصیلي نظام چمتو کول، له تحصیلي بهیر څخه د محصلینو خوښي او رضایت ترلاسه کول او همدارنګه ښځینه او نارینه محصلینو لپاره د لوړو زده کړو تر لاسه کولو لپاره د زمینې چمتو کولو په اړه اړین موضوعات شریک شول او زیاته یې کړه، چې مونږ د ښوونځیو په پیلولو کې مخالفت نه لرو بلکه د ځینو امکاناتو نه لرلو له کبله له مالي ستونزو سره مخ یو، چې په دې برخه کې د مرستې او همارۍ غوښتونکي یو.

په افغانستان کې د ملګرو ملتونو له سیاسي مر ستیالۍ (میته نیډ سن) سره د سرپر ست وزیر صاحب لیدنه:

- د لوړو زده کړو وزارت سرپرست وزیر الحاج مولوي عبدالباقي حقاني د ملګرو ملتونو له سیاسي مرستیالۍ (میته نیډسن) سره د لیدنې په ترڅ کې د ښځینه زده کړو پیلولو په برخه کې ځینې اړینې ستونزې لکه: د ښځینه محصلینو لپاره د ټرانسپورټ چمتو کولو، د اختلاط له منځه وړلو او ښځینه استادانو ګومارلو په برخه کې د همکارۍ غوښتنه وکړه. د ملګرو ملتونو سیا سي مر ستیالۍ (میته نیډ سن) په دې برخه کې ژمنه وکړه، چې یادې ستونزې به له نړیوالو سره د همکارۍ تر لاسه کولو په موخه شریکې کړي.

د سره صلیب ځانګړي استازي (رایټهو) سره د سرپرست وزیر صاحب لیدنه:

- د لوړو زده کړو وزارت سرپرست وزیر الحاج مولوي عبدالباقي حقاني د سره صلیب ځانګړي استازي (رایټهو)سره ناسته وکړه، چې د دې ناستې په ترڅ کې د

سره صلیب استازي له خوا د تفاهم نامې د تمدید په هکله ډاډ ورکړل شو. د یادونې وړ ده چې یاده تفاهمنامه د شپېته میلیونه ډالرو په ارزښت د روغتیا او لوړو زده کړو وزارت په برخه کې لاسلیك کېږي.

- د سره صلیب استازي د تدریسي روغتونونو غني کولو او د روغتیا پالانو د روزنې په برخه کې د هر ډول همکارۍ ژمنه وکړه.

د المان ستراتیژیک پراختیایی کمپنۍ مسؤل سره د سرپرست وزیر صاحب لیدنه :

- لوړو زده کړو سرپرست وزیر الحاج مولوي عبدالباقي حقاني د المان ستراتیژیکې پراختیایي کمپنۍ د آسیایي څانگې مسؤلینو سره وکتل.
- دغه ناسته چې د لوړو زده کړو وزارت په مقام کې تر سره شوه، د یادې کمپنۍ مسؤلینو له لوړو زده کړو وزارت سره په مختلفو برخو کې د همکارۍ تیاری وښود. د لوړو زده کړو سرپرست وزیر د آلمان له همکارۍ څخه مننه وکړه او ویې ویل چې دغه وزارت اوږدمهاله او

لنډمهاله مرستو ته اړتیا لري، نومورې زیاته کړه، چې د ځینو پوهنتونونو د ساختماني پروژو تکمیلول، د کابل پوهنتون معیاري کول او د پوهنتونونو د انټرنیټي سیستمونو ځواکمنتیا زموږ له لومړیتوبونو او عاجلو اړتیاوو څخه دي.

- د لوړو زده کړو وزارت سرپرست وزیر د خپلو خبرو په دوام کې وویل، چې او سمهال خصوصي پوهنتونونه د محصلانو پر مخ خلاص دي او د دولتي پوهنتونونو د بندېدو دلیل اقتصادي ستونزې دي.

- وروسته په افغانستان کې د الـمان د ستراتیژیکي پراختیا کمپنۍ رئیس حشمت الله مرادي وویل، چې د لوړو زده کړو وزارت پروګرامونه او اړتیاوې به وڅېړو او د پلي کولو او عملي ګامونو اخیستلو په برخه کې به یې په راتلونکې ناسته کې خبرې وکړو. په دغه ناسته کې د الـمان ستراتیژیکي پراختیا کمپنۍ وکیل او سلاکار اولیفر له لوړو زده کړو وزارت سره د خپلو همکاریو ډاډ ورکړ.

پس از پیروزی، دستآورد های یک ساله وزارت تحصیلات عالی

نشر:
ریاست اطلاعات، نشرات و روابط عامه
www.mohe.gov.af
www.facebook.com/moheaf

چاپ:
محرم الحرام ۱۴۴۴ - کابل - افغانستان

ترتیب:
آمریت اطلاعات و نشرات

محل چاپ:
آمریت مطبعه ریاست اطلاعات، نشرات و روابط عامه

تیراژ:
۳۰۰ نسخه

مقدمه:

پس از سقوط جمهوریت و حاکمیت امارت اسلامی افغانستان، ا.ا.ا با تلاش های پیهم و هدایات در کنار فعال سازی سایر ادارات، وزارت تحصیلات عالی هم به شکل منظم به فعالیت آغاز نمود و طی یک سال گذشته دستاورد های زیادی را حاصل کرد.

با مدیریت مدبرانه و تلاش های هیأت رهبری وزارت تحصیلات عالی بعد از فتح به تاریخ ۱۵ سنبله تمام نهاد های تحصیلی خصوصی بروی محصلان باز شد. اما کار روی پوهنتون های دولتی نسبت کمبود بودجه، نبود سیستم منظم درسی و بخاطر اختلاط ایجاد یک فضای مطلوب شروع و بلاخره به تاریخ ۱۳ دلو مناطق گرمسیر و به تاریخ ۷ حوت مناطق سرد سیر آغاز گردید.

وزارت تحصیلات عالی توانست که طی یک سال گذشته در کنار کار های عادی پوهنتون بین المللی افغان را به سطح ماستری و دوکتورا ایجاد نماید. این پوهنتون در رشته های طب، انجنیری، شرعیات و زراعت چهار پوهنحی دارد که به سطح ماستری و دوکتورا کادر ها را تربیه و به جامعه تقدیم می کند.

همـــین گونـــه وزارت تحصـــیلات عـــالی ریاســـت عمـــومی تخصصـــات و جامعـــات دینـــی را ایجـــاد کـــرد کـــه مطـــابق آن اســـناد علـــمای کـــرام بررســـی و طـــی مراحـــل مـــی شـــود و از طـــرف وزارت تحصـــیلات عـــالی بـــه شـــکل معیـــاری، ســـند قابـــل اعتبـــار بـــرای شـــان داده مـــی شود.

وزارت تحصـــیلات عـــالی طـــی یـــک ســـال گذشـــته بخـــاطر تنظـــیم، توســـعه و معیـــاری ســـازی نصـــاب تحصـــیلی کلســـتر هـــا را دایـــر کـــرد تا نصاب تحصیلی، قوی و پاسخگوی نیاز های جامعه باشد.

همچنـــان طـــی مراحـــل اســـناد تحصـــیلی نهـــاد هـــای تحصـــیلات عـــالی کشـــور در وزارت تحصـــیلات عـــالی بـــدون ســـکتگی بـــه صـــورت مـــنظم و عـــادی جریـــان دارد و رهـــبری وزارت تحصـــیلات عـــالی تـــلاش مـــی نمایـــد کـــه نیـــروی جـــوان کشـــور عزیـــز مـــا را بـــا ارزش های دینی و افغانی به زیور علم و تحصیل تربیه نماید.

بااحترام

ریاست اطلاعات، نشرات و روابط عامه

پس از پیروزی، دستآورد های یک ساله وزارت تحصیلات عالی

بعد از پیروزی، رهبری امارت اسلامی و هیئت به رهبری وزارت تحصیلات عالی به زون های مرکزی و ولایتی هیئت های را اعزام نمودند، تا جهت حفظ و نگهداری درست پوهنتون ها پلانی را آماده سازند. خوشبختانه پلان ترتیب شده با همکاری مجاهدین تطبیق و در نتیجه تما تجهیزات و وسایل نهاد های تجصیلی کشور حفظ شد.

۱. به تاریخ ۲۴ اسد سال ۱۴۰۰ هـ ش پس از پیروزی مرکز (کابل) مسئولان محلی وزارت تحصیلات عالی ا.ا.ا به ساختمان های وزارت تحصیلات عالی و پوهنتون های مرکز خود را رسانیده و به تاریخ ۲۵ ماه متذکره مسئولان مرکزی اداره یاد شده نیز جهت آغاز امور اداری وزارت و پوهنتون ها آمادگی های لازم را گرفتند، که در نتیجه موفق شدند تا به تاریخ ٦ سنبله کار های اداری وزارت تحصیلات عالی را از سرگیرند.

۲. فعالیت های تدریسی تمامی پوهنتون ها و موسسات تحصیلات عالی خصوصی در مرکز و ولایات کشور از پانزدهم ماه سنبله ۱۴۰۰ هـ ش آغاز گردید. در عرض دو ماه، سمسترهای ناتکمیل، تکمیل و تعداد قابل توجهی محصلان جدید برای سمستر های جدید جذب شدند که

در حـــال حــاضر جــذب محصــلان جدیدالشـــــمول، فعالیـــت هــــای آموزشــــی و اداری نهــــاد هــــای تحصــیلات عـــالی خصوصـــی بـــه شـــکل نورمـــال ادامـــه دارد و در حـــال حـــاضر الحمدللـــه تمـــام نهـــاد هـــای تحصـــیلات عـــالی دولتـــی و خصوصـــی بشـــکل معیـــاری فعـــال بـــوده کـــه هـــیچ کـــدام نهـــاد تحصیلی بنابر مشکلی مسدود شده باشد.

۳. هـم چنـان بـا آغـاز فعالیـت نهـاد هـای تحصـیلات عـالی خصوصـی، امـور اداری نهـاد هـای تحصـیلی دولتـی نیـز آغـاز شـد، امـا بـه دلیـل کمبـود بودجـه و مشـکلات مـالی، مـدتی فعالیـت هـای آموزشـی متوقـف شـد. خوشـبختانه در نتیجـه تـلاش هـای خسـتگی ناپـذیر رهـبری وزارت تحصـیلات عـالی، فعالیـت هـای آموزشـی نهـاد هـای دولتی ولایـات گـرم سیر بـه تـاریخ ۱۳ مـاه دلـو و بـه تـاریخ هفتم مـاه حـوت دروس ولایـت هـای سردسـیر کشـور آغـاز و در مـدت دو مـاه، سمسـتر هـای نـاقص تکمیـل، نتـایج کـانکور سـال ۱۴۰۰ هـ ش اعـلام، محصـلان جدیـد در نهـاد هـای آموزشـی دولتـی ثبـت نـام

کردنـد و اکنـون فعالیـت هـای اداری و آموزشـی مؤسسـات آموزشـی دولتی مطابق اسناد قانونی مربوطه به طور عادی ادامه دارد.

۴. بعـد از پیـروزی از نـزد بـیش از ۱۵۰۰۰ تـن فـارغ التحصـیلان طـب آزمـون EXIT اخـذ و هـم چنـان در شـفاخانه هـای کـادری از نـزد کاندیـدان برنامـه اکـمال تخصـص آزمـون اختصاصـی نیـز گرفتـه شـد که حدود ۱۰۰ داکتر در بست های رسمی جذب شدند.

۵. در حـال حـاضر فعالیـت تمـامی بخـش هـای ایـن وزارت بـه طـور عـادی و مـوثر ادامـه دارد، مراحـل و تاییـد اسـناد تحصـیلی فـارغ التحصـیلان موسسـات آموزشـی دولتـی و خصوصـی، ارزیـابی و معـادل سـازی مـدارک تحصـیلی خـارجی، پوهنتـون هـا ارزیـابی کیفـی، نظـارت بـر امـور آموزشـی، جـذب کـادر هـای علمـی و اداری، تحقیقـات علمـی و ترفیعـات، امـور بورسـیه هـا، تـدارکات، فعالیـت های مالی و سایر فعالیت ها به طور عادی و سریع جریان دارد.

٦. در حـال حـاضر، در تمـام نهـاد هـای تحصـیلی دولتـی و خصوصـی از اخـتلاط محصـلان جلـوگیری شـده و درس آنـان بـا درنظرداشـت امکانـات نهـاد هـا بـه گونـه جداگانـه تنظـیم شـده کـه بـا در نظرداشـت قـوانین و تطبیـق نصـاب درسـی در بعضـی نهـاد هـای تحصـیلی صـنف هـای درسـی محصـلان ذکـور و انـاث جـدا گردیـد. در برخـی دیگـر ایـن نهـاد هـا اوقـات تـدریس و در بعضـی دیگـر روز هـای تـدریس بـه گونـه ی جداگانـه مشـخص و تنظـیم شـده اسـت کـه الحمدالله ایـن پروسه هم چنان با موفقیت ادامه دارد.

۷. به اساس نظارت و ارزیابی وزارت تحصیلات عالی قدم های محکم به هدف جلوگیری از محصلان خیالی و بی اساس، جعل و تزویر اسناد تحصیلی، بروکراسی اداری و غفلت وظیفوی برداشته شده و در این موارد تصامیم و تدابیر لازم اتخاذ گردیده است.

۸. پس از پیروزی، رهبری وزارت تحصیلات عالی از استاتید نهاد های تحصیلات عالی دعوت نموده و با تدویر کلستر های تدوین نصاب با توجه به طرح های پیشنهادی استادان، ارزش های اسلامی، ملی و معیارهای آموزشی نوین بین المللی، در نصاب مضامین و موضوعات را اضافه نمود که پاسخگوی نیازهای فعلی و آینده کشور را مرفوع و قسمت

هـایی را کـه بـر افکـار نسـل جـوان تـأثیر منفـی مـی گذاشـت حذف گردید.

۹. بناً با درنظرداشت این مشکل در تمام نهاد های تحصیلی دولتی و خصوصی مضمون ثقافت اسلامی ضروری و دایمی شد.

۱۰. تعدیل قانون تحصیلات عالی ملکی توسط اشخاص مسلکی و با تجربه استادان پوهنتون ها مخصوصا استادان پوهنتون های مرکز و پوهنتون های بزرگ کشور صورت گرفته که کلستر های مختلف دایر و در آن نظرات استادان، کارمندان اداری، مشوره ها و خواست نهاد های تحصیلی خصوصی در نظر گرفته شده است.

۱۱. پس پیروزی کامل کشور، طبق دستور مقام رهبری ا.ا.ا.ا وزارت تحصیلات عالی در کنار ادارات دولتی دیگر، پروسه تعدیل تشکیلات غیر ضروری و ایجاد تشکیلات لازم را به خاطر دست یابی به اهداف مورد نیاز آغاز کرد. این پروسه توسط یک کمیته با صلاحیت زیر چتر ریاست منابع بشری صورت گرفت که بعضی بست های غیر ضروری حذف، بعضی آنها تعدیل، برخی دیگر تبدیل و انتقال گردیده و تعداد بست های جدید ایجاد شد.

۱۲. وزارت تحصیلات عالی به منظور ارزیابی، معادل سازی و صدور اسناد های قانونی تحصیلی فارغ التحصیلان جامعات دینی و تخصصات، ریاست عمومی جامعات و تخصصات را در چوکات این وزارت ایجاد تا علما و متخصصین هر رشته اسناد تحصیلی

معتبر و پذیرفته شده را دریافت نمایند. این ریاست در ساختار تشکیلاتی خویش سه ریاست را تحت اثر خویش دارد.

۱۳. بر اساس فرمان شماره (۲۵) مورخ (۱۴۴۳/۷/۱۲هـ ق) عالیقدر امیرالمومنین (حفظه الله) ، اداره تخصصات دینی تأسیس و تمام امورات آن به وزارت تحصیلات عالی مرتبط گردید که تا کنون تمام فعالیت های آن بصورت درست پیش می رود.

۱۴. به منظور ظارت بر امور دینی و اداری کارمندان، کارکنان خدماتی و کارمندان نهاد های آموزشی، در تشکیل وزارت تحصیلات عالی ریاست دعوت و ارشاد ایجاد گردید که با ایجاد آن تغییرات مثبت و قابل توجهی در صورت و سیرت تمامی کارمنتدان مذکور به میان آمده است.

۱۵. به منظور داشتن نصاب تحصیلی پیشرفته و دارای معیار های علمی و جهانی، رهبری جدید وزارت تحصیلات عالی ریاست نصاب تحصیلی را ایجاد نمود که در خود تعداد زیادی بست های مسلکی دارد. زیر چتر ریاست مذکور، کمیسیون عالی نصاب تحصیلی نیز فعالیت می کند که، از استادان پوهنتون های معتبر تشکیل شده و مسؤلیت نظارت و کنترول بر تدوین نصاب را بر عهده دارد.

۱٦. وزارت تحصیلات عالی پیش از پیروزی دارای تشکیل مجموعی (۱۴۷۳٦) تن بود که بست های کادری، اداری و خدماتی را شامل می شد. بعد از تعدیل و اصلاح، تشکیل مذکور به

(١٦٠٢٧) افـزایش یافـت کـه بـر عـلاوه افـزایش تشـکیلات داخـل وزارت، پوهنتـون بـین المللـی افغـان و جامعـه حضرـت عبداللـه بـن مسـعود (رض) در مرکـز و جامعـه حضرـت ابـراهیم نخعـی (رح) در ولایت کندهار را نیز شامل می شود.

۱۷. پـیش از پیـروزی کامـل کشـور بعضـی بسـت هـای کـادر علمـی خـالی بـود و در جریـان تحـول و بعـد از تحـول نیـز بعضـی بسـت هـا خـالی شـد و برخـی از کـادر هـای علمـی از کشـور رفتنـد و همچنـان در بسـیاری نهـاد هـای تحصـیلی امـور تـدریس دو برابـر شـده اسـت. در نتیجـه تـلاش هـای خسـتگی ناپـذیر و مـدیریت خـوب وزارت تحصـیلات عـالی بسـت هـای خـالی کـادر علمـی پُـر و کمبـودی هـا در ایـن مـورد برطـرف گردیـد، کـه در زمینـه از هرگونـه تبعـیض هـای قـومی، سـمتی، زبـانی، سیاسـی و مـذهبی جلـوگیری و زمینـه بـرای اشـتراک همـه شـهروندان بـا در نظرداشـت اصـول و معیـار هـای علمـی فـراهم شـده اسـت تـا از طریـق رقابـت آزاد و شـفاف بسـت های کادر علمی را بدست آورند.

۱۸. در تعـدیل قـوانین و مقـررات تـلاش شـده تـا ایـن قـوانین و مقـررات ضرورت هـای فعلـی و آینـده در بخـش تحصـیلات عـالی کشـور را رفـع نمایـد کـه زمینـه انکشـاف برنامـه هـای تحقیقـی، علمـی و تحصـیل متـوازن فـراهم شـود. انکشـاف سـکتور تحصـیلی خصوصـی، دسترسـی متـوازن شـهروندان بـه تحصـیلات عـالی، ارایـه خـدمات بهـتر بـه اسـتادان و کارمنـدان اداری، ارایـه خـدمات

تحصیلات دینی و عصری به محصلان و فراهم نمودن زمینه انکشاف و سهولت های لازم در عرصه تحصیل از مواردی اند که سکتور تحصیلات عالی کشور با معیار های جهانی آراسته شود تا بتواند با پوهنتون های سایر کشور ها رقابت نمایند.

۱۹. طوری که قبلا یاد شد، مضمون ثقافت اسلامی نسبت به گذشته دو کریدیت اضافه شده و نظر به ضرورت و خواست وزارت تحصیلات عالی تقریبا (۶۵۸) بست برای استادان ثقافت اسلامی از طرف رهبری ا.ا.ا منظور گردیده که طبق ضرورت در پوهنتون ها و مؤسسات تحصیلات عالی استخدام می شوند و پروسه جذب استادان اناث و ذکور در این مورد با در نظرداشت اصول و معیار ها از طریق رقابت آزاد در حال آغاز شدن می باشد.

۲۰. پس از پیروزی، با وجود آنکه تمامی بانک ها با کمبود بودجه مواجه بودند، رهبری فعلی وزارت تحصیلات عالی به این بخش توجه ویژه نموده و با احیای دوباره سیستم مالی در مدت کوتاهی توانستند تمام حقوق و امتیازات همه کارمندان ادارات مرکزی، استادان و کارمندان نهاد های تحصیلی کشور را بصورت درست آن اجرا نماید.

۲۱. قانون تحصیلات عالی ملکی و علاوه برآن ده مقرره، ها لایحه، طرزالعمل و رهنمود ترتیب و با همکاری استادان مسلکی و مجرب کلستر های دایر و پس از اخذ نظریات و پیشنهادات آنان

پروسه تعدیل نهایی و جهت منظوری به مقامات ذیصلاح ارسال شد.

۲۲. قبل از پیروزی در مجموع حدود ۴۰۰۰۰۰ محصل در (۳۹) نهاد تحصلی دولتی و (۱۴۳) نهاد تحصیلی خصوصی مصروف کسب تحصیل بودند که بعد از پیروزی این رقم به چهارصد و ده هزار (۴۱۰۰۰۰) محصل (۴۰) نهاد تحصیلی دولتی و (۱۴۳) نهاد تحصیلی خصوصی افزایش یافت. علاوه بر آن تمام پوهنځی ها مانند گذشته فعال می باشند. تنها در نهاد های تحصیلی دولتی (۲۲) پوهنځی، (٦٠) دیپارتمنت و در رشته های مختلف (۱۵) برنامه ماستری ایجاد گردیده است که در برخی از آنها محصل جذب و در برخی دیگر از طریق کانکور آینده جذب خواهند شد.

۲۳. به منظور ایجاد سهولت در امور کاری، ۱۳ حکم و ۲۸ فرمان به ادارات مختلف تکثیر و پیگیری شده که بر اثر این فعالیت ها تمام امور به وجه بهتر ترتیب و تنظیم گردیده است.

۲۴. سی و سه هزار و ششصد و چهل و نه (۳۳٦۴۹) سند مراجعین از سایر ادارات و واحدهای دومی به وزارت تحصیلات عالي مواصلت نموده است که در مدت معین اجرا و به مراجعین تسلیم گردیده است.

۲۵. به منظور ایجاد سهولت در امور کاری این وزارت به تعداد پنج هزار و نهصد و پنجاه و دو (۵۹۵۲) مراسلات پستی به ادارات

مربوطه تکثیر و پیگیری شده که در نتیجه تمام فعالیت ها منظم گردیده است.

۲٦. در نهاد های تحصیلات عالی دولتی و خصوصی کشور از جانب ریاست دعوت و ارشاد برای محصلان و کارمندان مطابق سیرت نبوی برنامه های آموزشی در رابطه به مراعت نمودن حجاب، از میان برداشتن اختلاط و تعصب، دوری از افراط و تفریط دایر که نتایج موثر و مفید در قبال داشت.

۲۷. برای تمام کارمندان ریاست های مرکزی این وزارت در رابطه به موضوعات دینی مهم ارایه شده .

۲۸. در نهاد های تحصیلات عالی دولتی و خصوصی کشور از جانب ریاست دعوت و ارشاد برای محصلان و کارمندان مطابق سیرت نبوی برنامه های آموزشی در رابطه به مراعت نمودن حجاب، از میان برداشتن اختلاط و تعصب، دوری از افراط و تفریط دایر که نتایج موثر و مفید در قبال داشت.

۲۹. در لیلیه های نهاد های تحصیلات عالی کشور از جانب ریاست دعوت و ارشاد برای محصلان و کارمندان مطابق سیرت نبوی برنامه های آموزشی در رابطه به مراعت نمودن حجاب، از میان برداشتن اختلاط و تعصب، دوری از افراط و تفریط دایر که نتایج موثر و مفید در قبال داشت.

۳۰. در شفاخانه های تدریسی میوند و علی آباد از جانب ریاست دعوت و ارشاد برای تمام کارمندان و مراجعین مطابق سیرت

نبـوی برنامـه هـای آموزشـی در رابطـه بـه مراعـت نمـودن حجـاب، برخـورد نیـک بـا مـراجعین، دوری از تعصـب، افـراط و تفـریط دایـر گردید که نتایج موثر و مفید در قبال داشت.

۳۱. بـه سـطح وزارت (۱۸۳۳) کتـب درسـی و ممـد درسـی (۱۲) شـماره هفتـه نامـه (۳۰۰۰) کتـاب هـای اداری مختلـف، (۷۶۰۰۰) فورمـه و مکاتیـب، (۱۵۰۰۰) دوسـیه، (۱۰۰۰) جلـد بروشـور و (۳۰۰) سـند تقنینی چاپ و تکثیر گردیده است.

۳۲. (۱۰۹) تـن مقامـات عـالی رتبـه، معـاونین، روئسـا و کـادر هـای علمـی جهـت اشـتراک در ورکشـاپ هـا و سـیمینار هـای علمـی و تحقیقـاتی بـه خـارج از کشـور سـفر نمـوده او همچنـان سرپرسـت وزارت تحصـیلات عـالی بـرای رفـع یـک سلسـله مشـکلات در عرصـه تحصیلی کشـور بـه کشـور ترکیـه سـفر نمودنـد کـه دسـتآورد هـای قابـل ملاحظه ی در قبال داشت.

۳۳. از طریـق بورسـیه هـای آزاد در مقطـع لیسـانس دو تـن کاندیـد از طبقـه انـاث و ۲۱ تـن ذکـور بـه کشـور هـای (هنـد، ترکیـه و قزاقسـتان) و هـم چنـان ۳۳ تـن دیگـر از طریـق بورسـیه هـای آزاد در مقطـع لیسـانس بـه کشـور هـای(عربسـتان سـعودی، هنـد و قزاقسـتان) معرفی شده اند.

۳۴. مصـارف تحصـیلی ۲۴ تـن از اسـاتید کشـور کـه در مقـاطع ماسـتری و دکتـورا مصـرف تحصـیل در کشـور مالیزیـا مـی باشـند از بودجـه دولت پرداخت گردید.

۳۵. در مجموع ۳۹۳ سیت بورسیه های تحصیلی به شمول کشور های (هندوستان، ایران، جاپان، چین، کانادا، امریکا و عربستان سعودی) از ۲۴ کشور جهان که شامل ۲۲۴ سیت در مقطع لیسانس و ۱٦۹ سیت در مقطع دکتورا می شود به دست آمده است که به افراد شایسته و واجد شرایط توزیع گردیده است.

۳٦. راپور های تحصیلی (۱۲۸) تن محصل افغان در کشور های مالیزیا و هندوستان همچنان(۴۳۴) تن اساتید و کارمندان بخش های دولتی که از کشور های مربوطه واصلت نموده بودند، طی مراحل گردیده است.

۳۷. ترفیع (٥٦۰) تن از اساتید نهاد های تحصیلات عالی دولتی به رتبه های علمی مختلف.

۳۸. به رویت اسناد تحصیلی در مقاطع ماستری و دکتورا (٥۲) تن از استادان مربوط به نهاد های تحصیلات عالی دولتی به رتبه های علمی بالاتر ارتقا نمودند.

۳۹. طی مراحل اسناد تقرر ۳۹۷ تن از اعضای کادر علمی نهاد های تحصیلات عالی دولتی و خصوصی.

۴۰. طی مراحل تقرر ۲۰۲ تن از آمرین دیپارتمنت های نهاد های تحصیلی دولتی کشور.

۴۱. طی مراحل دوسیه های ۳۰ بست اکادمیک

۴۲. طـی مراحـل دوسـیه هـای تبـدیلی ۵۰ بسـت اکادمیـک نهـاد های تحصیلات عالی دولتی.

۴۳. تکثیـر سـاختار تشـکیلاتی ۲۰ ریاسـت مرکـزی وزارت تحصـیلات عـالی بعـد از بـازنگری و نهـایی سـازی کمیتـه مربوطه

۴۴. بـه اسـاس هـدایت مقـام رهـبری وزارت تحصـیلات عـالی و پیشـنهاد ریاسـت هـا پروسـه تقـرر (۳۱۷) تـن کارمنـد واحـد های دومی مرکز و ولایات نهایی گردید.

۴۵. امضا تفاهمنامه ۳۲ پروژه مرتبط به موارد تدارکاتی

۴۶. پـس از پیـروزی، بـر اسـاس فـرم هـای درخواسـت نظـر از طـرف ریاسـت پـلان، پالیسـی و تقنـین، نظریـات جمـع آوری شـده از نهـاد هـای تحصـیلات عـالی در مـورد قـانون تحصـیلات عـالی و (۱۲) مقـرره (مقـرر تنظـیم بورسـیه هـای ملکـی، مقـرره حقـوق و امتیـازات اعضـای کـارد علمـی) ودر مقرره تبادله املاک تنظیم و درج گردید.

۴۷. پـس از پیـروزی، پروسـه بـازنگری قـانون تحصـیلات عـالی ملکـی از سـوی ریاسـت پـلان، پالیسـی و تقنـین وزارت تحصیلات عالی آغاز و به کمیته مربوطه سپرده شد.

۴۸. در سـال مـالی ۱۴۰۱ بـه اسـاس منظـوری شـورای عـالی، در تشـکیل بـا کمیـت (۱۱۶) ایجـاد ۲۲ دیپارتمنـت، ۴ پوهنحی.

۴۹. ایجـــاد ۹ برنامـــه ماســـتری و ٦ برنامـــه دکتـــورا بـــا داشـــتن (۱۹۳) بست.

۵۰. منفکـــی (۲٦۵) تـــن از کارمنـــدان نهـــاد هـــای تحصـــیلات عـــالی دولتی مرکز و ولایات که حضور نداشتن.

۵۱. ارزیـــابی و ثبـــت نـــام هـــای ۳۲۰ تـــن از کارمنـــدان مرکـــز وزارت و نهاد های تحصیلی ولایتی در دفتر سوانح.

۵۲. پـــس از پیـــروزی، گـــزارش ســـالانه، شـــش ماهـــه و هـــم چنـــان مـــاه هـــای جـــدی، دلـــو و حـــوت ســـال مـــالی ۱۴۰۰ ریاســـت هـــای مرکـــزی بعـــد از توحیـــد و تحلیـــل و ترتیـــب آن بـــه دو زبـــان دری و پشـــتو در زمـــان تعیـــین شـــده بـــا ریاســـت عمـــومی اداره امور شریک گردید.

۵۳. پـــس از پیـــروزی ربـــع اول و مـــاه هـــای حمـــل، ثـــور و جـــوزا ســـال مـــالی۱۴۰۱ ریاســـت هـــای مرکـــزی بعـــد از توحیـــد و تحلیـــل و ترتیـــب آن بـــه دو زبـــان دری و پشـــتو در زمـــان تعیـــین شـــده بـــا ریاست عمومی اداره امور شریک گردید.

۵۴. پس از پیروزی، ۲۴سند پلان استراتیژیک نهاد های تحصیلات عالی دولتی و خصوصی بعد از بازنگری نهایی گردید.

۵۵. پس از پیروزی، ۳۰ گزارش سالانه سال مالی ۱۴۰۰ نهاد های تحصیلات عالی دولتی و خصوصی بعد از بازنگری نهایی گردید.

۵۶. پس از پیروزی، به منظور چگونگی ارایه گزارشات و ترتیب پلان های استراتیژیک در فارمت ها و رهنمود های تعیین شده، در مرکز و زون شرق کشور دو ورکشاپ آموزشی ترتیب که در آن ۱۷ نماینده پوهنتون دولتی و ۸۵ تن نماینده نهاد های تحصیلی خصوصی اشتراک نموده بودند که از مزایایی ورکشاپ های یاد شده، بصورت کامل استفاده صورت گرفت.

۵۷. برای دریافت کار و کاهش بیکاری یک طرح اجتماعی ترتیب گردیده که به وزارت کار و امور اجتماعی فرستاده شده است.
۵۸. ثبت احصائیه از جمله ۳۹ نهاد تحصیلی دولتی که شامل ۶۲۶۱ تن استاد، ۱۹۶۹۰۶ تن محصل مقطع لیسانس، ۲۶۲۱ تن محصل ماستری، ۲۰ تن محصل دوره دکتورا و هم چنان ۷۱۱۳ تن کارکنان خدماتی می شود در دیتابیس ترتیب شده.
۵۹. ثبت احصائیه ۱۴۰ نهاد تحصیلی خصوصی که شامل ۱۰۱۶۹ تن استاد، ۱۵۱۹۳۸ تن محصل مقطع لیسانس، ۱۶۸۹ تن محصل ماستری و هم چنان ۴۳۰۰ تن کارکنان خدماتی می شود، در دیتا بیس ترتیتب شده.
۶۰. جمعاوری تمام اعضای نهاد های تحصیلات عالی خصوصی از طریق فورم گوگل و ثبت آن در یک دیتابس مخصوص.
۶۱. ۴۲ نهاد تحصیلات عالی خصوصی ارزیابی شد.
۶۲. کورس های آموزش برای مهارت های پلان های تحقیقاتی و کمپیوتر به همکاری پوهنتون های کابل و تعلیم و تربیه دایر شد.

۶۳. مسابقات ورزشی میان پوهنتون های پولی تخنیک کابل، ننگرهار، جوزجان و کندز راه اندازی گردید.

٦۴. ٦۵ تن به دوره ستاژ به ادارات مختلف معرفی شدند.
٦۵. بخاطر تشویق محصلان خلاق یک برنامه راه اندازی شد.
٦٦. نظارت و ارزیابی ۱۵ برنامه تحصیلی و ۱۱ برنامه فوق لیسانس در نهاد های تحصیلات عالی دولتی تکمیل گردید.
٦٧. از تطبیق ٦ کلستر نهاد های تحصیلات عالی دولتی در نهاد های تحصیلات عالی خصوصی نظارت و ارزیابی صورت گرفت.
٦٨. از طرف ریاست ارزیابی و معادلت ۳۴۳ سند لیسانس، ماستری و دوکتورا و یکتعداد اسناد نیمه تکمیل معادلت، ارزیابی، تایید و ثبت شد.
٦٩. پس از تحول سیستم اکسس پواینت (Access Point) نصب و فعال شد که از طریق انلاین تمام پرنتر های ادارات وصل شده و باعث سرعت در امور کاری ادارات وزارت شد.
۷۰. پروژه طرح و دیزاین سیستم سرور روم در سطح وزارت تحصیلات عالی تکمیل و آماده گردید.
۷۱. دومین یوزر (Domain User) وزارت تحصیلات عالی ایجاد و با این سیستم برای هر کارمند جداگانه اکاونت جداگانه ترتیب شد.
۷۲. سیستم HEMIS که قبلا از طریق آمازون در سرور فعالی بود و از طرف شرکت های امریکایی کنترول می شد بعد از پیروزی تمام کنترول آن بدست خود وزارت تحصیلات عالی گرفته شد. که با فعال سازی این سیستم وزارت تحصیلات عالی می تواند که پروسه امتحانات را در نهاد های تحصیلات عالی از آغاز تا

مرحلـه توزیـع دیپلـوم بـا تمـام مراحـل امتحـان سمسـتر هـا در همـین سیستم ثبت و کنترول نماید.

۷۳. لینـک شـبکه تحقیقـاتی و تحصـیلی آفگـرین(AfgREN) بـا سرور روم وزارت تحصـیلات عـالی کـه از سـال گذشـته غیـر فعـال بـود دوباره فعال شد.

۷۴. شـبکه داخلـی پوهنتـون بـین المللـی افغـان (Local Network) کـه در نظـام قبلـی بـه صـورت مکمـل تخریـب شـده بـود دوبـاره فعـال گردیـده. همچنـان کمپیـوتر لـب هـای تمام پوهنتـون هـا نیـز دوبـاره فعال شد.

۷۵. تمـام ایمیـل هـای رسـمی کارکنـان وزارت کـه در نظـام قبلـی بـه (Google G-Suite) انتقـال شـده بـود و تمـام کنـترول آن در اختیـار آن شرکـت بـود بـلاک شـده بـود و بخـاطر دوبـاره دسـتیابی بـه ایـن ایمیـل هـا بـه (C-Panel) انتقـال داده شـد. و بـرای ایـن برنامـه جـواز رسمی هم اخذ گردید.

۷۶. بـرای وزارت تحصـیلات عـالی ۱۵۵ ام بـی انترنـت و بـه ۴۲ نهـاد تحصـیلی افغانسـتان، د دینـی جامعـاتو او تخصصـاتو، جامعـه عبدالله بن مسعود انترنت وصل شد و همین گونه به ریاست های مرکـزی وزارت و ریاسـت عمـومی جامعـات و تحصصـات هـم mi سیستم ترتیب شد.

۷۷. به ۲۷ پوهنتون دولتی سیستم ویب میل آماده شد.

۷۸. به خاطر ثبت موضوعات ترجمه، پروسه ثبت و ارزیابی ۱۰۰ پروپوزل کادر های علمی تکمیل شد.
۷۹. ۴ مجله علمی تحقیقی و ٦ مجله علمی موسسات تحصیلات عالی بست هلمند، التقوا و سلام ایجاد شد.
۸۰. مراحل ۳۱۱ پروپوزل تکمیل شد.
۸۱. ریاست تفتیش از جمله ۵۱ میلیون و ۳۷۹ هزارو ۹۷۵ افغانی مقدار ۱ میلون و ۸۳۹ هزارو ۳۸۸ افغانی را تصفیه و متباقی تحت بررسی و تصفیه قرار دارد.
۸۲. اجراات غیر قانونی تمام نهاد های تحصیلات عالی دولتی و خصوصی مشخص و از اجرای اسناد تحصیلی جعلی جلوگیری به عمل آمد.
۸۳. تمام وسایل و لوازم مربوط وزارت تحصیلات عالی در جمع متعمدین قید گردید و از استفاده غیر قانونی آن جلوگیری شد.
۸۴. مطابق معیار های تفتیش ۲ ریاست مرکزی وزارت، ۱۹ نهاد تحصیلی دولتی و ۳۸ نهاد تحصیلی خصوصی تفتیش و راپور آن به مقام وزارت ارایه گردید.
۸۵. نصاب های ارایه شده نهاد های تحصیلات دولتی و خصوصی بررسی جهت اصلاح اقدامات لازم اتخاذ گردید.
۸۶. موضوعات خاص در ۱۲۵ نهاد تحصیلات عالی از جانب ریاست تفتیش بررسی شد.

۸۷. ۱۵ برنامه ماستری در پوهنتون های کابل، پولی تخنیک کابل، تعلیم و تربیه، پوهنتون ملی زراعتی و تکنالوژی افغانستان، هرات و ننگرهار ایجاد شد.
۸۸. ۳ برنامه ماستری در پوهنتون های کاتب و سلام ایجاد شد.
۸۹. پروسه ۹ برنامه ماستری تکمیل و نهایی شد.
۹۰. ۴ دیپارتمنت های پروش نسل مواشی، پرورش نسل مرغ، تغذیه مواشی، جنین و پرورش نسل در پوهنځی علوم حیوانی پوهنتون کابل ایجاد شد.
۹۱. تمام اسناد جعاوری شده شامل ۱۲۸۹ سند تحصیلی طی مراحل شد.
۹۲. ۴۳۴ سند تحصیلی در مقاطع لیسانس، ماستری و دوکتورا معادلت و ارزیابی و تایید شد.
۹۳. کتاب های فراغت سمستروار ۱۴۰۱ تا کنون مواصلت نورزیده است اما نتایج سمستر وار سال های گذشته به تعداد ۲۰۳۶ کتاب فراغت و ۱۰۳ کتاب نتایج تطبیق شد.
۹۴. کارکنان دولتی که از بورسیه های خارج بازگشت نموده بودند به ادارات مربوط شان معرفی شدند.
۹۵. دیتابس دوره آموزش کارکنان ریاست تخصصات و جامعات دینی ترتیب و تقدیم شد.

۹۶. کارهای زیربنایی نیمه کاره در نهاد های تحصیلات عالی میدان وردک، غزنی، زابل، هلمند، کندهار، کندهار، هرات و ننگرهار تکمیل شد.

۹۷. ۲۴بودجه میلیون افغانی برای ارزیابی اسناد و ترمیم تعمیر جامعه عبدالله بن مسعود (رضی الله عنه) تعین شد.

۹۸. به اساس حکم مقام ۱.۱.۱ ۲ بلاک جامعه عبدالله بن مسعود (رضی الله عنه) بازسازی گردید.

۹۹. به منظور اگاهی دهی و ارایه معلومات در رابطه به وظایف و فعالیت های ریاست جامعات و تخصصات دینی و سایر ریاست های این وزارت به ملت، یک هیآت ریاست جامعات و تخصصات دینی به زون های مختلف کشور سفر نمودند.

سفرهای سرپرست وزیر تحصیلات عالی به خارج کشور و ملاقات با نمایندگان کشورهای خارجی در افغانستان

دیدار سرپرست وزارت تحصیلات عالی به سفیر ترکیه در افغانستان:

الحاج مولوی عبدالباقی حقانی وزیر سرپرست وزارت تحصیلات عالی در این دیدار در رابطه به باز گشایی پوهنتون ها، حل مشکلات گذشته و اجرای مصارف لیلیه ها به سفیر سرپرست ترکیه معلومات داد و همچنان بخاطر ایجاد پوهنځی های جدید، غنی سازی کتابخانه ها و سهولت های ترانسپورتی برای محصلین اناث درخواست همکاری کرد.

سفیر ترکیه از موضوعات متذکره ابراز خرسندی کرده در همه بخش ها وعده همکاری داد. وی از سرپرست وزارت خواست تا در حل مشکلات تفاهمنامه که میان معارف ترکیه و وزارت معارف افغانستان امضا شده است همکاری نماید.

سفیر ترکیه گفت: در نهاد های تحصیلی که درباره تحصیل آنلاین با آنان توافق شده است محصلان شامل در این عرصه را باید زوتر معرفی نمایند، تا امور تحصیلی آنلاین در وقت معین شروع شود وی گفت که آموزش زبان ترکی در پوهنتون های که په سرعت جریان دارد، مصارف مربوط این پوهنتون ها اجراء شده است وی همچنان روی ایجاد دیپارتمنت زبان ترکی در پوهنتون های دیگر و غنی ساختن کتابخانه ها نیز با وزیر تحصیلات عالی صحبت کرد.

بعدا سرپرست وزارت تحصیلات عالی به معاون ریاست بین المللی (YTB) کشور ترکیه گفت هیچ کشور نباید که به طور مستقیم بورسیه ها را به کاندیدهای موفق کانکور ارائه نماید، بلکه تمام بورسیه ها از طریق وزارت تحصیلات عالی طی مراحل می گردد، تا معلوم شود به کدام کشور، در کدام عرصه و کدام اشخاص را معرفی نمایند.

معاون ریاست بورسیه های بین المللی کشور ترکیه (YTB) گفت که هرچند مطابق طرزالعمل های کشور ما در مورد انتخاب بورسیه های به هیچ کشوری دیگر صلاحیت داده نمیشود اما به خاطر ارتباطات نیک و خوب باکشور افغانستان این صلاحیت به افغانستان داده شده است تا کاندیدان را به ما معرفی نمایند.

سفر سرپرست وزارت تحصیلات عالی به کشور پاکستان:

سرپرست وزیر تحصیلات عالی در جریان سفر به پاکستان با رئیس جمهور پاکستان، وزیر تعلیم وتربیه، مسولین تحصیلات عالی، اداره ملی نصاب، مسئولین اداری، نماینده های پوهنتون ها، با نماینده خاص پاکستان صادق خان دیدار کرد. در جریان این دیدار ها در رابطه به همکاری دو جانبه، ایجاد سهولت ها برای محصیلین افغان، ازدیاد بورس ها، سهولت رفت و آمد برای محصلان افغان، ایجاد زمینه های آموزش حضوری و آنلاین برای محصلان صحبت نمود. جانب مقابل در طی این دیدار ها برای پیشرفت و تطبیق برنامه های وزارت تحصیلات عالی وعده هر گونه همکاری را دادند.

دیدار سرپرست وزارت تحصیلات عالی با سفیر جاپان:

الحاج مولوی عبدالباقی حقانی سرپرست وزارت تحصیلات عالی در این دیدار با سفیر جاپان روی اجرا کردن معاشات سه ماهه تمامی مامورین واستادان دولتی، اعلان عفو عمومی ،نگهداری سرمایه مالی و جانی کشور ،تامین امن وثبات در کشور پس از فتح معلومات داد.
سفیر جاپان با ستایش از این اقدامات ا.ا.ا.ا در رابطه به ازادی بیان، باز کردن مکاتب دختران ، از بین بردن فسادی اداری و حکومت همه شمول صحبت کرده افزود که اگر موضوعات مذکور تطبیق شود بر علاوه این که جاپان در هر عرصه همکاری خواهد کرد.
سرپرست وزارت تحصیلات عالی به پشنهادات سفیر جاپان چنین جواب کفت که حکومت ا.ا.ا.ا همه شمول است ،بلکه مشکل این است که از طرف رسانه های بیرونی به طریقه درست تعریف نمیشود وی افزود که ا.ا.ا.ا به رسمیت شناختن تمامی شرایط را پوره کرده است بد بختانه امریکا از روی اصول نه بلکه ار روی زور مشکلات ایجاد

میکنـد کـه ایـن کـردارش بـر عـلاوه افغانسـتان بـه فایـده کشـورهای دیگـر هم نیست.

در اخـر سرپرسـت وزارت تحصـیلات عـالی، از سـفیر جاپـان خواسـت تـا در یـک دیـدار دیگـر روی چگـونگی همکـاری بـرای تقویـت تحصـیلات عالی بحث و تبادل نظر نمایند.

دیداری سرپرست وزارت تحصیلات عالی با معاون سفیر قطر:

الحـــاج مولـــوی عبـــدالباقی حقـــانی سرپرســـــت وزارت تحصـــیلات عـــالی در جریـــان دیـــدار بـــا معـــاون ســـفیر قطـــر از روابـــط نیـــک و همکـــاری قطـر سـپاس گـذاری کـرد و در جهـت تطبیـق برنامـه هـای وزارت خواسـتار همکـاری شـد. جانـب مقابـل در ایـن عرصـه تعهـد کـرد کـه لیسـت ضروریـات ارایـه شـده را بـا مسـئولین شریـک سـاخته و در جهت تطبیق آن همکاری لازم می نماید.

سفر سرپرست وزارت تحصیلات عالی به کشور ازبیکستان:

در این سفر سرپرست وزارت تحصیلات عالی با مقامات بلند پایه ازبیکستان دیدار کرده روی تقویت تحصیلات عالی کشور با آنان صحبت نمود.

وزیر تحصیلات عالی در ملاقات با مقامات کشور اربیکستان بر علاوه به همکاری تحصیلی دوه جانبه روی مشکلات محصلان افغان در پوهنتون های ازبیکستان صحبت کرد که از سوی جانب مقابل در رابطه به هر نوع همکاری و سهولت برای محصلان افغان اطمینان داده شد. انان وعده دادند تا آنعده محصلین که درمرکز علمی (ترمذ) و دیگر پوهنتون های آن کشور با تخفیف معین به مصارف امارت اسلامی تحصیل میکنند با فعال نمودن سیستم وزارت مالیه بدون فیس و مصارف دیکر به تحصیل خود ادامه بدهند.

دیدار سرپرست وزارت تحصیلات عالی با نماینده خاص حقوق بشر ملل متحد به خاطر افغانستان :

الحاج مولوی عبدالباقی حقانی سرپرست وزارت تحصیلات عالی با ریچارد نماینده خاص صلیب سرخ دیدار کرد که در این دیدار در عرصه نظام تحصیلی افغانستان معلومات ارایه کرد.

سرپرست وزارت تحصیلات عالی روی کمبود بودجه ،منجمد شدن پول ، آغاز دروس نهاد های تحصیلی وجلوگیری از نظام غیر مختلط تحصیلی، رضایت محصلین از دوران تحصیل، امکانات اموزش تحصیل برای مرد وزن، برای نماینده حقوق بشر ملل متحد معومات داده افزود که بخاطر شروع مکاتب مخالفت وجود ندارد بلکه عدم امکانات باعث شده تا مکاتب بالاتر از صنوف ٦ برای دختران آغاز نشود. وی در این رابطه خواهان همکاری جامعه ملل شد.

ریچارد نماینده خاص حقوق بشر ملل متحد هدف از این نشست را تهیه یک گزارش در مورد تحصیلات عالی افغانستان و ایجاد زمینه های کمک در زمینه عنوان کرد.

دیدار سرپرست وزارت تحصیلات عالی با مینه نیدسن معاون سیاسی سازمان ملل متحد در افغانستان:

الحاج مولوی عبدالباقی حقانی سرپرست وزارت تحصیلات عالی طی دیداری با مینه نیدسن معاون سیاسی سازمان ملل متحد در افغانستان در رابطه به برخی چالش ها بخاطر آغاز دروس دختران مانند: سهولت

های ترانسپورتی و از بین بردن اختلاط و استخدام استادان اناث صحبت نموده خواهان همکاری شد. معاون سیاسی ملل متحد در این راستا وعده داد خواست های مطرح شده را با به خاطر جذب کمک با کشور های کمک دهنده شریک سازد.

دیدار سرپرست وزارت تحصیلات عالی با رایتو نماینده خاص صلیب سرخ:

الحاج مولوی عبدالباقی حقانی سرپرست وزارت تحصیلات با رایتو نماینده خاص صلیب سرخ دیدار کرد که در این دیدار از سوی نماینده صلیب سرخ جهت تمدید تفاهمنامه میان دو طرف اطمینان داده شد. قابل یادآوریست که این تفاهمنامه به ارزش ٦٠ میلیون دالر در بخش صحت و وزارت تحصیلات عالی امضا خواهد شد.

نماینده صلیب سرخ در بخش تجهیز شفاخانه های تدریسی و آموزش های مسلکی در این بخش وعده هر گونه همکاری را ابراز داشت.

دیدار سرپرست وزارت تحصیلات عالی با مسوول کمیته انکشاف ستراتیژیک آلمان:

الحاج مولوی عبدالباقی حقانی سرپرست وزارت تحصیلات با مسوول کمیته انکشاف ستراتیژیک آلمان دیدار کرد.

این دیدار که در مقام وزارت تحصیلات عالی صورت گرفت مسوولان این کمیته به خاطر کمک در بخش های مختلف وزارت تحصیلات عالی ابراز آماده گی نمودند. وزیر تحصیلات عالی از همکاری آلمان تشکر کرد و گفت که این وزارت به کمک های کوتاه مدت و دراز مدت نیاز دارد. موصوف اضافه کرد که تکمیل پروژه های ساختمانی

بعضی پوهنتون ها، معیاری سازی پوهنتون کابل و تقویت سیستم های انترنتی پوهنتون ها از نیاز های عاجل و اولویت های است که به کمک ضرورت دارد.

وزیر تحصیلات عالی در جریان صحبت های خود گفت که در حال حاضر پوهنتون های خصوصی بروی محصلان باز است و دلیل بندش پوهنتون های دولتی مشکل اقتصادی است

بعدا حشمت الله مرادی رئیس کمپنی انکشاف ستراتیژیک آلمان در افغانستان گفت نیازمندی ها و برنامه های وزارت تحصیلات عالی را بررسی و بخاطر تطبیق عملی آن در نشست های بعدی صحبت خواهند کرد. در این نشست الفیر وکیل و مشاور کمپنی انکشاف ستراتیژیک آلمان در رابطه به کمک های شان با وزارت تحصیلات عالی وعده داد.